

ÖĞRETMEN ADAYLARI İÇİN
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI
EĞİTİM-ÖĞRETİM KURUMLARINDA
YAPILACAK
OKUL DENEYİMİ
VE
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI

UYGULAMA KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No:
İçindekiler.....	1
Giriş.....	2
Birinci Bölüm: Genel Hükümler.....	3
İkinci Bölüm: Okul Uygulamaları İlkeleri.....	4
Üçüncü Bölüm: Görev, Yetki ve Sorumluluklar.....	5
Dördüncü Bölüm: Uygulamanın Yapılması.....	7
Beşinci Bölüm: Çeşitli Hükümler.....	8
Öğretmenlerde Bulunması Gereken Yeterlikler.....	10
Okul Deneyimi Dersi.....	12
Okul Deneyimi Etkinlikleri.....	16
Ek 1: Okul Deneyimi Çalışma Planı.....	27
Ek 2: Okul Deneyimi Dersi Üniversite Değerlendirme Formu.....	28
Ek 3: Okul Deneyimi Dersi Günlük Devam Çizelgesi.....	29
Ek 4: Okul Deneyimi Dersi Değerlendirme Formu.....	30
Öğretmenlik Uygulaması Dersi.....	31
Ek 5: Öğretmenlik Uygulaması Dersi Çalışma Planı.....	35
Ek 6: Öğretmenlik Uygulaması Ders Gözlem Formu (uygulama öğretmeni dolduracak).....	36
Ek 7: Öğretmenlik Uygulaması Dersi Günlük Devam Çizelgesi.....	37
Ek 8: Öğretmenlik Uygulaması Dersi Değerlendirme Formu.....	38
Ek 9: Öğretmenlik Uygulaması Ders Gözlem Formu (öğretmen adayı dolduracak).....	39
Ek 10: Öğretmenlik Uygulaması Ders Planı.....	40
Ek 11: Okul Deneyimi-Öğretmenlik Uygulaması Dönem Devam Çizelgesi.....	41

GİRİŞ

Bu kılavuz, eğitim fakültelerinde uygulamadan sorumlu Öğretim Elemanları, Uygulama Öğretmenleri ve Öğretmen Adayları için hazırlanmıştır. Kılavuzdaki etkinlikler, uygulama yapacak öğretmen adayları tarafından gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalar, ilgili öğretim elemanları ile uygulama öğretmenleri tarafından izlenecek ve desteklenecektir.

Okullarda Uygulama Çalışmalarının Kapsamı

Öğretmen adaylarının, öğretmenliğe hazırlanmaları sırasında öğretmen ve öğrencilerle birlikte **uygulama çalışmaları** yapmaları esastır. Bu kılavuzda, okullarda yapılacak iki ayrı uygulama çalışması hakkında bilgi verilmektedir. Bunlardan birincisi, öğretmenlik mesleğini oluşturan birçok görevi öğretmen adaylarına tanıtmaya amaçlı güden planlı gözlem ve etkinliklerden oluşmaktadır. Buna kısaca **Okul Deneyimi** adı verilmiştir. Bu derste öğretmen adaylarının okullarda gözlemler yapmaları, gözlemleri üzerinde düşünmeleri ve öğretmenlik becerilerinde deneyim kazanmaları için yeterli olacaktır. Öğrencilerin, okullarda olabildiğince farklı sınıf düzeylerinde çalışmaları ve eğitim programlarının kapsadığı bütün derslerin öğretimine aktif olarak katılmaları gerekir.

Okul deneyimi, “okullarda gözlem” adlı, süresi daha kısa olan eski bir dersin yerini almıştır. Öğretmen adaylarının bu derste yaptıkları görev ve etkinlikler, onlara, deneyimli öğretmenleri görev başında gözleme, öğrencilerle bireysel ve küçük gruplar halinde çalışma, sınırlı da olsa, kısa süreli öğretmenlik deneyimi kazanma olanağı sağlamalıdır. Okul deneyimi dersinde gerçekleştirilen etkinlikler, öğretmen adaylarına, başarılı bir öğretmen olmalarını sağlayacak çeşitli beceriler kazandıracaktır. Ders ilerledikçe, küçük bir grupta kısa bir süre için öğretmenlik yapmaya veya öğretmenin yakın denetimi altında, onunla birlikte ekip öğretimine başlayacaklardır. Okul deneyiminin sonuna doğru, bir ders saatinin tümü için sınıftaki öğretmenlik rolünü üstlenmeleri istenecektir. Bundan sonra onlar, öğretim yöntemleri ve sınıf yönetimi konularında önemli ölçüde deneyim kazanmış olarak Öğretmenlik Uygulamasına başlayacaklar. Öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini anlama ve öğretmenliği oluşturan yeterlikleri kazanma yönündeki gelişmeleri, onlarla sıkı bir işbirliği içinde olan üniversite öğretim üyeleri ile işinde deneyim kazanmış olan uygulama öğretmenleri tarafından değerlendirilecektir.

Öğretmenlik Uygulaması, dersinde öğretmen adayları, farklı sınıf ve ünitelerle ilgili olarak, kendi aralarında bağlantılı öğretme-öğrenme etkinlikleri hazırlayacaklar ve böylece öğretme-öğrenme etkinliklerinde süreklilik, aşamalılık ve dayanışıklık sağlamayı öğreneceklerdir. Aynı zamanda, öğrencileri tanıma ve sınıf içinde olup bitenlere tam olarak katılma olanağı bulacaklardır. Öğrencilerin öğretme-öğrenme etkinliklerinden kendileri için en iyi şekilde yararlanma olanakları elde etmelerini sağlama yollarını öğreneceklerdir. Öğretmenlik uygulaması sırasında öğretmen adayları, öğretmenlerin ders yüklerinin yaklaşık yarısı kadar bir yük taşımalıdır. Öğretmenlik uygulaması sırasında yapılacak çalışmalar, dönem başlamadan önce ve öğrenciler ile onlara kılavuzluk yapacak uygulama öğretmenlerinin görüşleri alınarak planlanmalıdır.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI EĞİTİM ÖĞRETİM KURUMLARINDA YAPACAKLARI OKUL UYGULAMALARINA İLİŞKİN YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM: GENEL HÜKÜMLER

Amaç

MADDE 1- (1)Bu Yönerge'nin amacı; uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını, öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını gerçek bir eğitim-öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliği kazanmalarını sağlayacak uygulama çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1)Bu Yönerge, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında okuyan ve yükseköğretim kurumlarından mezun olup pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarına devam eden öğrencilerin Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel eğitim-öğretim kurumlarında yapacakları öğretmenlik uygulamaları çalışmalarının, amaç, ilke ve yöntemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu Yönerge, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 1/12/2006 tarihli Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönerge'de geçen;

a) Bölüm uygulama koordinatörü:

Fakülte ve uygulama eğitim kurumunun iş birliğinde, bölümün öğretmenlik uygulamaları ile ilgili yönetim işlerini planlayan ve yürüten öğretim elemanını,

b) Dönem:

Öğretmenlik uygulamasının bahar (II. dönem) olmak üzere gerçekleştiği bir dönemi,

c) Fakülte:

Öğretmen yetiştiren fakülte ve yüksekokulları,

ç) Fakülte uygulama koordinatörü:

Uygulama öğrencilerinin eğitim kurumlarında yapacakları öğretmenlik uygulamalarını, uygulama öğretim elemanı, millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ve uygulama eğitim kurumu koordinatörüyle birlikte, planlanan ve belirlenen esaslara göre yürütülmesini sağlayan, eğitim ve öğretimden sorumlu dekan yardımcısını ve/veya yüksekokul müdür yardımcısını,

İKİNCİ BÖLÜM: OKUL UYGULAMALARI İLKELERİ

İlkeler

MADDE 5- (1) Öğretmenlik uygulamaları aşağıdaki ilkeler doğrultusunda planlanır ve yürütülür:

a) Öğretmenlik uygulamasının planlanması:

Uygulamaya öğrenci gönderecek fakültelerce, il millî eğitim müdürlükleriyle iş birliği ve koordinasyon sağlanarak ildeki kurum, öğretmen ve akademisyen sayısı ile branşları dikkate alınarak öğretmen, öğrenci ve akademisyen eşleştirmesi yapılır. İl milli eğitim müdürlüğünce, öğretmen, öğrenci ve akademisyen eşleştirmesi yapılan liste valilik oluruna sunulur. Fakülteler, il milli eğitim müdürlükleriyle koordineli bir biçimde çalışmadan öğretmenlik uygulamasına almış oldukları öğrencilerin mağduriyetlerinden sorumludurlar.

b) Kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon:

Öğretmenlik uygulamalarına ilişkin esaslar, Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından birlikte belirlenir. Uygulama çalışmaları, sorumlulukların paylaşılması temelinde belirlenen esaslara dayalı olarak millî eğitim müdürlükleri ile öğretmen yetiştiren fakültelerin koordinasyonunda yürütülür. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulan Öğretmen Yetiştirme Çalışma Gurubu bu esasların belirlenmesinde aktif rol oynar.

c) Kurum ortamında uygulama:

Öğretmenlik uygulamaları, uygulama öğrencilerinin öğretmeni olacağı öğretim düzeyinde ve alanlarında, il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından belirlenen Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi veya özel eğitim-öğretim kurumlarında yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR

MADDE 6- (1) Öğretmen Yetiştirme Çalışma Gurubunun görev, yetki ve sorumlulukları:

a) Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu, fakülteler ve diğer ilgili kurumlar arasında meslek öncesi öğretmen eğitimi konusunda koordinasyonu ve bilgi akışını sağlar.

b) Öğretmen yetiştirilmesi ve eğitiminin en önemli boyutlarından biri olan fakülte ve eğitim kurumu iş birliği konusunda gerekli görülen model ve alt yapı çalışmalarını gerçekleştirir.

(2) Fakülte yönetiminin görev, yetki ve sorumlulukları:

a) Bölümlerden gelen öneriler doğrultusunda uygulama öğretim elemanlarını belirler.

b) İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri ve uygulama eğitim kurumu koordinatörleri ile iş birliği içinde fiziki ve beşeri altyapısı uygun olan eğitim kurumlarını belirler.

c) Uygulama eğitim kurumlarındaki çalışmaların, etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesini sağlar.

ç) Uygulama sürecinde, öğretmen yetiştiren fakülteler, yüksekokullar ve uygulama eğitim kurumları ile iş birliğinin geliştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda uygulama çalışmalarına ilişkin toplantılar, kurslar ve seminerler düzenler.

d) İl millî eğitim müdürlükleri ile koordineli çalışılmadan öğretmenlik uygulamasına alınan uygulama öğrencilerinin öğretmenlik uygulamasında yaşayacakları olumsuzluklardan birinci derece sorumludur.

(3) Fakülte uygulama koordinatörünün görev, yetki ve sorumlulukları:

a) Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği kontenjanlar doğrultusunda fakülte uygulama koordinatörü, öğretmenlik alanlarına göre uygulama öğrencilerinin sayısını her öğretim döneminin başında ilgili bölüm ve ana bilim dalı başkanı ile iş birliği yaparak belirler ve Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilmesini sağlar.

b) Bölüm uygulama koordinatörü ve millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ile iş birliği içerisinde uygulama öğrencilerinin bilgilerini Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi üzerinden kayda alınmasını sağlar.

c) Öğretmenlik uygulamalarını fakülte ve yüksekokul adına izler, geliştirilmesi için gerekli önlemleri alır.

ç) Öğretmenlik uygulamalarını değerlendirir ve geliştirilmesi için gerekli önlemleri alır.

d) İl millî eğitim müdürlükleri ile koordineli bir biçimde çalışmadan öğretmenlik uygulamasına alınan uygulama öğrencilerinin, öğretmenlik uygulamasında yaşayacakları olumsuzluklar ile kendi görev, yetki ve sorumlulukları içindeki olumsuzluklardan sorumludur.

(4) Bölüm uygulama koordinatörünün görev yetki ve sorumlulukları:

a) Öğretmenlik uygulamaları konusunda, bölüm ile uygulama öğretim elemanları arasındaki koordinasyon ve iş birliğini sağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: UYGULAMANIN YAPILMASI

MADDE 7- (1) Lisans ve pedagojik formasyon sertifika eğitimi programlarında öğretmenlik uygulaması dersi iki dönem süre ile haftada 6 (altı) ders saatidir. Her bir dönemde uygulama öğrencisi uygulama öğretmenin gözetiminde farklı haftalarda olmak üzere en az 4 (dört) defa fiilen ders anlatır.

Alana/Branşa bağlı olarak uygulama öğretmeni başına düşen uygulama öğrencisi sayısı göz önünde bulundurularak uygulama öğrencisinin dersi planlayıp işlemesine imkan verilir.

Uygulama öğrencisinin fiilen anlatacağı ders saati; ilgili dersin haftalık ders çizelgesinde ders saati 1-2 saat olanlarda en az toplam 14 (on dört), 3 (üç) ve üzeri olanlarda ise toplam 24 (yirmi dört) saatten az olmayacak şekilde planlanır.

Uygulamanın yeri:

MADDE 8-(1) Öğretmenlik uygulamaları, fakültenin bulunduğu il veya ilçedeki Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı resmi ve özel eğitim öğretim kurumlarında yapılır.

Eğitim kurumlarında; uygulamaya katılacak sınıf, branş ve rehberlik alanı öğrencileri, eğitim kurumlarının fiziki durumu ve öğretmen sayısına göre uygulamalarının bir kısmını köylerde bulunan eğitim kurumlarında yaparlar.

Öğretmenlik uygulamasının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi:

MADDE 9 –(1) Öğretmenlik uygulamasına ilişkin aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir:

a) **İl/ilçe millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü**, uygulama eğitim kurumu olarak seçilebilecek kurumların müdürleri ile iş birliği yaparak, uygulama eğitim kurumlarını ve her eğitim kurumu için uygulama öğrencisi kontenjanını, öğretmenlik alanları itibarıyla belirler.

b) **İl/ilçe millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü**, fakültelerden gelen talepler doğrultusunda uygulama eğitim kurumlarını ve uygulamaya katılacak öğrenci kontenjanlarını, öğretmenlik alanları itibarıyla fakültelere göre dağılımını yapar ve ilgili üniversiteye/fakülteye gönderilmesini sağlar.

c) Fakülte uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörleri ile iş birliği yaparak kendi fakültelerindeki her uygulama öğretim elemanına düşen öğrenci sayısını 8 (sekiz) öğrenciyi geçmeyecek şekilde gruplandırır ve her grubun sorumlu öğretim elemanını belirler.

ç) Fakülte uygulama koordinatörü, kendilerine ayrılan uygulama öğrenci kontenjanlarını dikkate alarak uygulama öğretim elemanlarının ve sorumlu oldukları uygulama öğrencilerinin alanlarına ve uygulama eğitim kurumlarına göre dağılımlarını gösteren listeyi hazırlayarak, il millî eğitim müdürlüklerine gönderir.

d) İl millî eğitim müdürlüğü, mülki idare amirinin onayını aldıktan sonra uygulama öğretim elemanlarının ve sorumlu oldukları uygulama öğrencilerinin alanlarına ve uygulama okullarına göre dağılımlarını gösteren listeyi kurum müdürlüklerine ve ilgili fakülte dekanlıklarına gönderir.

e) Uygulama eğitim kurumu koordinatörü, uygulama öğrencilerinin uygulama öğretmenlerini belirler ve uygulama öğretmeni başına 4 (dört); ders başına düşen öğrenci sayısını da 2 (iki) öğrenciyi geçmeyecek şekilde planlar. Uygulama öğrencilerine eğitim kurumunu gezdirerek birimleri tanıtır ve etkinlikler hakkında bilgi verir.

f) Uygulama öğretim elemanı, sorumluluğuna verilen uygulama öğrencilerini, öğretmenlik uygulamalarının dayandığı temeller, uygulama programında yer alacak etkinlikler ve uyulması gereken kurallar konusunda bilgilendirir. Uygulama öğrencilerini, uygulama eğitim kurumuna götürerek kurum yöneticileri, uygulama kurum koordinatörü ve uygulama öğretmenleri ile tanıştırır. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğrencileri ile birlikte öğretmenlik uygulaması etkinlik planlarını hazırlarlar. Her öğrencisi için her dönemde en az dört kez eğitim kurumuna giderek gözlem yapar, uygulama öğrencisi ve uygulama öğretmeniyle değerlendirmede bulunur. Uygulama öğrencisi ile her hafta eğitim kurumunda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri tartışır ve değerlendirir.

g) Uygulama öğrencileri, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenin gözetim ve rehberliğinde öğretmenlik uygulamalarının etkinlik planında belirtilen çalışmalarını yerine getirir ve her etkinliğe ilişkin ayrıntılı bir çalışma raporu hazırlar.

Uygulama öğrencilerinin öğretmenlik uygulamalarına planlandığı şekilde katılımı zorunludur. Ancak yasal mazereti nedeniyle eksik kalan uygulamaları uygulama öğretmenin ders saati ve programı göz önünde bulundurularak telafi ettirilebilir. Uygulamalar sonunda, etkinlik planı çerçevesinde yürüttüğü çalışmalarını ve raporları içeren dosyayı tamamlar, uygulama öğretim elemanına teslim eder.

ğ) Uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni, her bir uygulama öğrencisi ile ilgili gözlemlerini ayrı ayrı Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Formuna (EK-1) kaydeder. Dersten sonra uygulama öğrencisi ile yapılan çalışmalarını birlikte değerlendirir.

h) Uygulama öğrencisinin başarısı, derse devam durumu ve öğretmenlik uygulamasında gerçekleştirdiği etkinlikler bağlamında uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından değerlendirilir. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı uygulama öğrencisi değerlendirmelerini Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi'ne sonuç ve genel değerlendirmelerini birlikte kaydeder. Uygulama öğretim elemanı bu değerlendirmeleri bölüm koordinatörüne teslim eder.

Uygulama öğrencileri, uygulama yaptıkları eğitim kurumlarında mazeretsiz devamsızlık yaparsa ilişiği kesilerek başarısız sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM: ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Çeşitli Hükümler

MADDE 10- (1) Uygulama çalışmalarının zorunlu nedenlerle bir eğitim kurumunda tamamlanamaması hâlinde eksik kalan kısım, millî eğitim müdürlüğünün uygun bulacağı başka bir eğitim kurumunda Yönerge hükümlerine göre tamamlattırılır.

MADDE 11- (1) Uygulama öğrencisi, öğretmenlik uygulamasına devam ederken uygulama öğretmenin zorunlu nedenlerden dolayı uygulama öğretmenlik görevini yerine getirememesi ve ilde de aynı branşta öğretmen bulunmaması durumunda, öğretmenlik uygulaması, fakülte yönetim kurulunca, *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Öğretmenlik Alanları Atama ve Ders Okutma Esaslarına ilişkin çizelgede yer alan "Atamaya Esas Olan Alan ve Mezun Olduğu Yükseköğretim Programı/Fakülte"ler* dikkate alınarak belirlenen alanda tamamlattırılır.

MADDE 12- (1) Doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumlar nedeniyle aynı veya yakın il/ilçede öğretmenlik uygulamasının tamamen veya kısmen yapılamaması halinde, öğretmen adayları aynı programı uygulayan bir başka fakültenin öğretmen adayları ile birlikte uygulama yaparlar. Öğretmen adayları, ilgili dönemin tüm derslerini uygulama yaptıkları fakültede tamamlar. Bunun için fakültelerin bağlı oldukları üniversiteler arasında bir protokol yapılır. Öğrencilerin barınma ihtiyaçları fakültelerince karşılanır.

Disiplin kuralları ve diğer hususlar

MADDE 13- (1)

Uygulama öğrencileri, uygulama yaptıkları eğitim kurumlarında mazeretsiz devamsızlık yaparsa ilişiği kesilerek başarısız sayılır.

Uygulama öğrencilerine, disiplin ve diğer hukuki konularda ilgili yükseköğretim kurumu mevzuatı uygulanır.

Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili mevzuata aykırı olmayacak şekilde işlem tesis edilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 15- (1) Makam Onayı ile yürürlüğe giren 28.07.1998 tarih ve 4392 sayılı Yönerge yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönerge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

ÖĞRETMENLERDE BULUNMASI GEREKEN YETERLİKLER

Aşağıda, bütün öğretmen yetiştirme programlarına uygulanabilir nitelikte olan bir öğretmenlik becerileri listesi verilmiştir. Bu beceriler, eğitim bilimleri, özel öğretim yöntemleri ve okullardaki uygulama çalışmaları yardımıyla öğrenilecek ve alıştırmalarla beklenen düzeylere eriştirilecektir.

1. ALAN BİLGİSİ

- 1.1. Alanına ilişkin temel bilgileri (kavram, olgu, ilke, genelleme, yasa, model, kuram vb.) ve bu bilgileri ele alma yollarını (işlem yolu, teknik, yöntem vb.) anlama
- 1.2. Gerektiğinde, alanındaki bilgilerini daha üst düzeylere çıkarma
- 1.3. Konu alanı ile ilgili öğretim programları (müfredat) üzerinde bilgi sahibi olma

2. ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNİ YÖNETME

2.1. Plan yapma ve ders hazırlığı

- 2.1.1. Hedef davranışları açık bir şekilde ifade etme
- 2.1.2. Sınıf çalışmalarını, ders programında ve ders planında öngörülen şekilde planlama
- 2.1.3. Dersi, ilgili davranışsal hedeflere eriştirecek biçimde planlama
- 2.1.4. Dersi, çeşitli öğretim-öğrenme etkinliklerinden yararlanacak şekilde planlama
- 2.1.5. Uygun öğretim-öğrenme araç gereçlerini seçme veya hazırlama
- 2.1.6. İyi düzenlenmiş ve bütünlüğe sahip ders planı hazırlama
- 2.1.7. Öğrenmelerin sürekliliğini ve aşamalılığını sağlama (eldeki ünitelerden önce ve sonra öğrenilenleri uygun şekilde ilişkilendirme)

2.2. Öğretim yöntemlerinden yararlanma

- 2.2.1. Öğrencilerin yaşlarına, önceki öğrenme düzeylerine ve yeteneklerine uygun yöntemlerden yararlanma
- 2.2.2. Çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanma
- 2.2.3. Sınıftaki bütün bireyler ve gruplarla etkileşim kurma
- 2.2.4. Öğrenciler için gerçekçi ve onları, yapabileceklerinin en iyisini yapmaya sevk edebilecek derecede yüksek beklentiler belirleme
- 2.2.5. Öğretim-öğrenme araç gereçlerini uygun ve etkili kullanma
- 2.2.6. Elektronik araçlar ve bilgisayar yazılımları gibi bilişim teknolojilerinden yararlanma

2.3. İletişim kurma

- 2.3.1. Açık olarak tanımlanmış ve kolayca anlaşılabilen yönergeler sunma ve bunları öğretim-öğrenme sürecinde uygun şekilde zamanlama
- 2.3.2. Açık olarak tanımlanmış ve kolayca anlaşılabilen açıklamalar sunma ve bunları öğretim-öğrenme sürecinde uygun şekilde zamanlama
- 2.3.3. Zamanında ve etkili sorular sorma
- 2.3.4. Sesini etkili şekilde kullanma ve gerektiğinde değiştirme
- 2.3.5. Öğrencilerden gelen dönütlere (feedback) duyarlı olma ve bunlardan yararlanma
- 2.3.6. Dili, duruma uygun biçimde ve gereken somutluk-soyutluk düzeyinde kullanma

2.4. Sınıf yönetimi ve öğrencilerle ilişkiler

- 2.4.1. Derslerini amaçlı ve düzenli bir biçimde sürdürme
- 2.4.2. Derslerini zamanında ve etkili bir şekilde başlatma ve yine aynı şekilde bitirme
- 2.4.3. Öğrencilere ve konuya uygun nitelikte bireysel öğretim, küçük grup ve sınıf öğretimi yöntemlerinden yararlanma
- 2.4.4. Öğrencilerle ilişki ve etkili öğretim-öğrenme etkileşimi kurma
- 2.4.5. Öğrencilerin dikkatini çekme, onları öğrenmeye güdüleme, onların ilgi ve güdülerini devam ettirme

- 2.4.6. Ceza ve övgüyü uygun ve etkili kullanma
- 2.4.7. Kesinti ve müdahaleler karşısında uygun önlemler alma
- 2.4.8. Gerçekçi ve iyi hedefler belirleme; bunların gerçekleşme derecelerini objektif ve güvenilir bir biçimde değerlendirme; sonuçları kendini geliştirmede kullanma
- 2.4.9. Sınıfta, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmelerine imkan sağlayacak demokratik bir ortam oluşturma

2.5. Öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirme ve kayıt tutma

- 2.5.1. Öğrencilerin ürünlerini kısa zamanda puanlama ve sonuçları, öğrencinin nasıl gelişeceğine ilişkin dönütlerle birlikte verme
- 2.5.2. Öğrencinin ilerleyişini, ulusal normları, varsa uygun olan diğer ölçütleri kullanarak değerlendirme
- 2.5.3. Yapılan etkinliklerin ve sağlanan gelişmenin kayıtlarını tutma

3. ÖĞRENCİ KİŞİLİK(REHBERLİK) HİZMETLERİ

- 3.1. Okul yönetimi ile ilgili ilke ve işlemleri bilme
- 3.2. Kendi grubundaki öğrencilerle güven verici ilişkiler kurma ve onların sağlıklı ve dengeli birer kişilik geliştirmelerinden sorumluluk duyma
- 3.3. Bireysel ihtiyaçlara ve grup ihtiyaçlarına duyarlı olma
- 3.4. Okuldaki öğrenci kişilik hizmetlerine (rehberlik çalışmaları ve ders dışı etkinlikler) katkıda bulunma

4. KİŞİSEL VE MESLEKİ ÖZELLİKLER

- 4.1. Zamanı iyi kullanma
- 4.2. Danışma, önerilerden yararlanma
- 4.3. Diğer öğretmenlerle iş ilişkileri kurma
- 4.4. Diğer öğretmenlerle mesleğiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunma
- 4.5. Toplantı, hizmet-içi eğitim, araç gereç hazırlama gibi okul etkinliklerine katılma
- 4.6. Öğrenci velileriyle iyi ilişkiler kurma
- 4.7. Okulun tümünü ilgilendiren etkinliklere katılma
- 4.8. Kendi performansı üzerinde düşünme ve gelişme için uygun girişimlerde bulunma
- 4.9. Mesleki davranış ve görünüm standartlarına uyma

OKUL DENEYİMİ DERSİ

Öğretmen Adayına

Öğretmenlik Uygulamasına başlayıp öğretmenlik görevini tam olarak üstlenmeden önce öğretmen adayları okullarda bazı çalışmalar yapacaktır. Okullarda yapılacak bu ilk çalışmalara **Okul Deneyimi** adı verilmektedir.

Dersin kapsamı, kendi aralarında bir sıraya dizilmiş olan günlük çalışmalardan oluşmaktadır. Okulda bulunduğunuz zamanlarda, planlı gözlemler yapacak ve sizi öğretmenliğe hazırlayacak görevlerden oluşan çeşitli etkinliklerde bulunacaksınız. Bu etkinliklerden bazıları ile ilgili olarak sizin veya sizi gözleyen gözlemcilerin doldurması gereken formlar bulunmaktadır.

Okul Deneyimi dersi kapsamındaki etkinlikler aşağıdaki gibi üç ana grupta toplanabilir.

- Öğretmenlerin ve öğrencilerin gözlenmesi
- Öğretmenlik becerilerinin gözlem yoluyla geliştirilmesi
- Yönetim ve okulla ilgili genel konular

Bu etkinlikler kapsamındaki görevlerinizi, dersi yürütmekle görevli olan *fakülte öğretim elemanı* ve *uygulama öğretmenin* rehberliği ile yerine getireceksiniz. Okul Deneyimi kapsamındaki etkinlikleri oluşturan görevleri yerine getirirken, bunların her birinde dikkatinizi öğretmenliğine

bir yönüne yönelteceksiniz. Görevi yaparken öğretmenliğin o yönü üzerinde düşüneceksiniz. Uygulama öğretmenlerini gözleyerek ve onların görüşlerini alarak olabildiğince çok şey öğrenmeye çalışacaksınız. Daha sonra öğrendiklerinizi, öğretmenlik becerileri geliştirme ile ilgili kendi birikimlerinize birleştireceksiniz. Bu etkinlikleri başarı ile tamamladığınız zaman, öğretmen olma yolunda bir hayli ilerlemiş olacaksınız.

Bir öğretmeni gözleyeceğiniz zaman çalışmanızla ilgili hazırlık ve düzenlemeleri kurallara uygun bir biçimde meslekten bir kişi gibi yapmalısınız. Okul Deneyimi dersi kapsamındaki çalışmalara başlamadan önce, bu derste yerine getireceğiniz bütün görevleri incelemeli; bunların, öğretmenlik becerilerinizi geliştirmeye yönelik nasıl bir sıralı çalışmalar düzeni oluşturduğunu görmeye çalışmalısınız. Her görev için yeterince önceden hazırladıklarınızı yapmalı; gözlemek istediğiniz öğretmenlerle görüşmelisiniz. Kısa bir süre veya bir ders saati için bir sınıfa öğretmenlik yaparsanız, bu durumda da hazırlıklarınızı yeterince önceden yapmalısınız. Öğretmenin, sizin ne yapacağınız konusunda bilgi sahibi olmasını ve yapacağınız çalışma konusunda sizinle aşağı yukarı aynı düşünceyi paylaşmasını sağlamak zorundasınız. Böyle bir durumda, derste ne yapacağınızı gösteren planınızı ve gerçekleştirmeyi düşündüğünüz çalışmayı öğretmene gösteriniz; onun size yapabileceği rehberlik ve önerilerden yararlanmaya çalışınız. Okulda geçen günleriniz arasındaki bir zamanda öğretmenle görüşme olanağı bulmanızın, uygulamada size önemli kolaylıklar sağlayabileceğini unutmayınız.

Okul Deneyimi süresince, her haftanın belli gününü okulda geçireceksiniz. Bu sırada, sınıftaki öğrencileri tanımaya başlayacaksınız. Onlarla birlikte çalıştıkça kendinize olan güveniniz artacaktır. Gittikçe, sınıfta olup bitenlerin bütün yönleriyle ilgilenmeye, üzerinize üstesinden gelebileceğiniz kadar çok iş almaya başlayacaksınız. Okul Deneyimi dersinin kapsamını oluşturan etkinlik ve görevlerin belli ve tek bir sırası yoktur. Bunlar değişik sıralarla ele alınabilir. Etkinlik ve görevlerin sırası konusunda kendi düşüncelerinizden yararlanabilirsiniz. Onları, sınıftaki programa uygun düşecek bir sırayla ele alabilirsiniz. Okullardaki uygulama çalışmalarında, başka bir öğretmen adayı ile birlikte çalışmakta olabilirsiniz. Böyle bir durum söz konusu ise, birbirinize yardımcı ve destek olmaya, birbirinizden gözlemci ve değerlendirici olarak yararlanmaya ve çabalarınızı birleştirerek ekip öğretimi yapmaya çalışmalısınız.

Okullardaki uygulama çalışmalarınızla ilgili bir staj dosyası hazırlamanız gerekmektedir. Bu sebeple aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekir:

Okul Deneyimi Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler:

- Çalışma Plânı,
- Ders Devam Formları,
- Etkinlik Raporları,
- Ara sınav / Yılsonu Sınav Değerlendirme Formu

Fakülte'deki bir saatlik teorik derste, uygulama okulunda yapılanların öğretim elemanlarının gözetiminde tartışılması ve öğretim elemanına verilmek üzere hazırlanan raporların öğretim elemanı tarafından değerlendirilmesi gerekir.

Size sorulan sorularla ilgili cevaplarınızı, sizden istenen raporları, değerlendirmeleri ve doldurduğunuz formları, sıralı ve düzenli bir şekilde bu dosyanızda toplamalısınız. Dosyanızda bu bilgileri, bu derste neler yaptığınızı, size rehberlik yapmakta olan fakülte öğretim elemanına açıkça gösterecek bir şekilde düzenlemiş ve derste yaptığınız etkinlik ve görevlerle uygun şekilde ilişkilendirmiş olmanız gerekir. Dosyanızdaki çalışmalarını, aynı konularla ilgili olarak fakülte'deki derslerde yaptığınız çalışmalarla karşılaştırmanız; okullardaki uygulama çalışmalarınız ile fakülte'de kazandığınız kuramsal öğrenmeler arasında ilişkiler kurmanız da gereklidir.

Her dönemden önce yapılacaklar

- Dönem içinde uygulama çalışmalarını yapacağınız okul müdürü ve uygulama öğretmenleri ile dönem boyunca yapacağınız çalışmalar ile ilgili hazırlıklarınızı gözden geçiriniz.
- Okuldaki ilk gününüzde, çalışma planınızın geriye kalan haftalarla ilgili kısmı üzerinde ilgililerle görüş birliği sağlayınız. Çalışma planınızı ilgili fakülte öğretim elemanı ile görüşmek için yazılı hale getiriniz.
- Okuldaki uygulama çalışmalarınızda sizi en yakından izleyecek olan uygulama öğretmeninizden görüşme için randevu alınız. Bu görüşmede, ilgili fakülte öğretim elemanının bu dönem içinde yapmanızı istediği etkinlikler hususunda uygulama öğretmeninizle görüş birliğine varınız. Bu etkinliklerin uygun bir sıra ile gerçekleştirilmesine elverişli bir düzenleme için kendilerinden yardım isteyiniz.
- Okulda geçireceğiniz günlerin arasındaki bir zamanda, birlikte çalışmakta olduğunuz uygulama öğretmeni ile gerekli hallerde nasıl görüşebileceğinizi öğreniniz.

Birbirini izleyen çalışma günlerinin ardından yapılacaklar

- Okul Deneyimi dosyanızı baştan itibaren dikkatle inceleyiniz. Dosyanızın düzenli, her etkinliğe ilişkin notlarınızın tamam ve yerinde olmasını sağlayınız.
- Dersle ilgili notlarınız ve değerlendirmelerinizin dosyanızda ve incelenmeye hazır bulunduğundan emin olunuz.
- Dönem boyunca göstermiş olduğunuz gelişme ve yapmış olduğunuz çalışmalarla ilgili, birlikte çalıştığınız fakülte öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile görüşüp tartışınız.
- Kendi değerlendirmeleriniz ile son etkinlik için gözlemcilerin değerlendirmelerini yazılı olarak özetleyip dosyanıza koyunuz; özellikle güçlü ve zayıf yönlerinizi not etmeyi unutmayınız.

ÖNEMLİ NOTLAR

- Öğrencilerin Okul Deneyimi dersinin Okullarda Uygulamasına % 80 devam zorunluluğu vardır.
- Devam/devamsızlık çizelgesi her hafta önce ilgili uygulama öğretmeni tarafından imzalandıktan sonra, okul uygulama koordinatörü tarafından da onaylanacaktır. Bu çizelge, dönem sonuna kadar birer uygulama dosyası hazırlanarak içinde saklanacaktır.
- Haftalık 1 saatlik teorik Okul Deneyimi dersinde bu yönergede yer alan etkinlikler rapor haline getirilerek ilgili öğretim elemanı nezaretinde sınıf ortamında değerlendirilecektir.
- Okul Deneyimi Dersi uygulaması, dağılımı yapılan okullarda uygulama öğretmeninizin söylediği gün ve saatlerde gerçekleştirilecektir.

OKUL DENEYİMİ DERSİNİN AMAÇ VE İŞLEYİŞİ

Öğretmen adaylarının öğretmenliğe hazırlanmaları sırasında öğretmen ve öğrencilerle birlikte uygulama çalışmaları yapmaları esastır. Okul deneyimi, öğretmenlik mesleğini oluşturan birçok görevi, öğretmen adaylarına tanıtma amacına yönelik planlı gözlem ve etkinliklerden oluşmaktadır. Bu gözlem ve etkinlikler, Okul Deneyimi olarak haftada bir saat seminer ve dört saat okuldaki etkinlikler olarak yer almaktadır. Bu etkinlikler: Öğretmenin ve bir öğrencinin okuldaki bir gününü gözlemleme, öğretmenin bir dersi işlerken dersi nasıl düzenlediğini, dersi hangi aşamalara böldüğünü, öğretim yöntem ve tekniklerini nasıl uyguladığını, derste ne tür etkinliklerden yararlandığını, dersin yönetimi için ve sınıfın kontrolü için öğretmenin neler yaptığını, öğretmenin dersi nasıl bitirdiğini ve öğrenci çalışmalarını değerlendirdiğini gözlemleme, okulun örgüt yapısını, okul müdürünün görevini nasıl yaptığını ve okulun içinde yer aldığı toplumla ilişkilerini inceleme ve okul deneyimi çalışmalarını yansıtan portfolyo hazırlamadır.

Amaç

Okul Deneyimi dersi tamamlandığında öğretmen adayları aşağıdaki özellikleri kazanmış olmalıdır:

- Okulun örgütsel yapısını, işleyişini ve öğretmenliği sistemli bir yaklaşımla tanımış olma,
- Okulun yönetimi ve okuldaki işler ile okulda bulunan kaynaklara ilişkin bilgi sahibi olma,
- Sınıf ortamındaki ve okuldaki diğer etkinlikleri gözlem yoluyla tanıma.

Kapsam

Okul Deneyimi dersi haftada belirlenen gün ve zamanlarda bir dönem sürmekte ve öğretmen adayının okulda yaşamı tanımını ve öğretimi amaçlamaktadır. Öğretmen adaylarının bu derste yaptıkları görev ve etkinlikler onlara deneyimli öğretmenleri görev başında gözleme, okul öğrencilerini tanıma fırsatı sağlamaktadır. Okul Deneyimi dersini planlarken aşağıda verilen etkinliklerden yararlanılmalıdır:

Etkinlik 1	Dönem Planı
Etkinlik 2	Öğretmenin Okuldaki Bir Günü
Etkinlik 3	Öğrencinin Okuldaki Bir Günü
Etkinlik 4	Bir Öğrencinin İncelenmesi
Etkinlik 5	Öğretim Yöntemleri
Etkinlik 6	Derslerin Gözlenmesi
Etkinlik 7	Dersin Yönetimi ve Sınıf Kontrolü
Etkinlik 8	Soru Sormayı Gözleme
Etkinlik 9	Okulda Araç-Gereç ve Yazılı Kaynaklar
Etkinlik 10	Okul Müdürü ve Okul Kuralları
Etkinlik 11	Okul ve Toplum
Etkinlik 12	Mikro öğretim Teknikleri
Etkinlik 13	Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Bunlardan farklı etkinlikler de belirlenip kullanılabilir.

İşleyiş

Okul Deneyimi etkinliklerinin planlı ve amacına uygun bir biçimde sürdürülebilmesi için aşağıdaki işlemlerin sırasıyla yapılması öngörülmektedir:

- Bölüm uygulama koordinatörü, dönem başlamadan önce Okul Deneyimi dersini verecek olan öğretim elemanları ile birlikte yukarıda verilen etkinlikleri inceleyerek, gerekirse yeni etkinlikler de ekleyerek planlama yapar. Planda hangi etkinliğin hangi hafta yapılacağı açıkça belirtilir.
- Okul Deneyimi dersinde görev alan öğretim elemanları, uygulama öğretmenleri ve sorumluluğundaki öğretmen adaylarına hazırlanan uygulama programını, görev ve sorumluluklarını tanıtır.
- Öğretmen adayları tamamladıkları haftalık etkinlikle ilgili rapor yazarlar. Raporun bir kopyası üniversitede kendilerinden sorumlu uygulama öğretim elemanına verilir.
- Fakülte uygulama öğretim elemanları, Okul Deneyimi süresince her hafta bir **seminer** yaparak, öğretmen adaylarının o hafta tamamlamış oldukları okul etkinliğine ilişkin gözlem sonuçlarının tartışılmasına olanak sağlar. Öğrencilerin yazdıkları haftalık raporlara ilişkin dönüt verir ve bu raporların öğrenciler arasında paylaşılmasını sağlar.
- Uygulama öğretim elemanı zaman zaman uygulama okuluna giderek okul deneyiminin amacına uygun bir biçimde sürdürülmesine yardımcı olur.

Değerlendirme

Öğretmen adayının izlenmesi ve yetiştirilmesinden sorumlu olanların Okul Deneyimi aşamasındaki başlıca amaçları, öğretmen adayının başarısını değerlendirmek değil, onlara rehberlik etmek ve destek olmaktır. Burada sözü edilen rehberlik ve destek aşağıdaki biçimde gerçekleştirilir:

- Okul Deneyimi dersi sırasında öğretmen adayının etkinliklerini rapor ettiği dosya düzenli biçimde denetlenerek, görevlerini yerine getirip getirmediği değerlendirilir.
- Okul Deneyimi dersi için okuldaki çalışmalarını tamamlayan, öğretmen adayının dosyası incelenir ve adayla mesleki gelişimi üzerine görüşülerek kendisine dönütler verilir.
- Öğretmen adayının başarı notunu hesaplamada haftalık raporların değerlendirilmesi esas alınır. Ancak öğretmen adayının devam çizelgesi ve uygulama okulundaki etkinlikleri de göz önünde bulundurulur.

OKUL DENEYİMİ ETKİNLİKLERİ

ETKİNLİK 1: DÖNEM PLANI

Özet. Okul Deneyimi dersinin bu dönem ile ilgili planınızı, okulda size yardımcı olacak uygulama öğretmeni ile birlikte yapınız.

- 1) Bu dönemin uygulama okulunda geçen ilk günün sonunda, geriye kalan haftalarla ilgili çalışma planınızın ana hatları üzerinde ilgililerle görüş birliği sağlamış olmalısınız. Bu konuda, okul deneyimi çalışmalarından sorumlu fakülte öğretim elemanına vermek üzere bir plan taslağı hazırlamış olmanız gerekir.
- 2) Uygulama okulundaki çalışmalarınızı yakından izleyecek ve size rehberlik yapacak olan uygulama öğretmeniyle bir görüşme yapmak üzere randevu almayı unutmayınız. Bu görüşmede, fakülte öğretim elemanının sizden ikinci dönem içinde yapmanızı istediği çalışmaları öğretmene anlatınız. Ondan, bu çalışmaların uygun bir şekilde organize edilmesi konusunda size yardımcı olmasını rica ediniz.
- 3) Öğretmeninize dersin tüm hazırlıklarına katılmak ve bu hazırlıkları yapmak istediğinizi açıklayınız. Öğretmeninizin plan hazırlıklarına katılınız ve görüş birliğine varınız. Uygulama okulunda geçen günleriniz arasındaki zamanlarda, size yardımcı olan uygulama öğretmeniyle gerekli hallerde nasıl ilişki kurabileceğinizi öğrenmeniz sizin için çok yararlı olacaktır.
- 4) Uygulama okulunda bu dönem geçireceğiniz **her gün içinde**, diğer bir sınıfta bu kitaptaki etkinliklerden birini yapmaya çalışmakta ve başka bazı dersleri gözlemekte uygulama öğretmeni ile görüş birliğine varmakta olacağınızı unutmayınız.

Öğretmen adaylarının aşağıdaki formu. dönem başı ve sonunda olmak üzere iki ayrı kez doldurmaları önerilmektedir.

Öğretmen Adaylarının Dönem Başı ve Dönem Sonu Öğretmenlik Algısı Etkinliği

Etkinlik: Öğretmen adaylarının dönem başı ve dönem sonu öğretmenlik algısı.

Yönerge: Lütfen aşağıdaki formu dönem başında ve dönem sonunda iki ayrı kez doldurunuz ve yazdıklarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

Sizce kaliteli bir sınıfın özellikleri nelerdir?	Etkili bir öğretmenin özellikleri nelerdir?	Mükemmel bir dersin özellikleri nelerdir?
---	--	--

**Kötü bir sınıfın özellikleri
nelerdir?**

**Yetersiz bir öğretmenin
özellikleri nelerdir?**

**Verimsiz bir dersin
özellikleri nelerdir?**

ETKİNLİK 2: ÖĞRETMENİN OKULDAKİ BİR GÜNÜ

Özet. Bir gününüzü, alanınızda çalışan bir öğretmen veya sınıf öğretmenin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını öğrenmeye ayırınız. Bu bir gün içinde, öğretmenin mesleği ile ilgili olarak yaptığı bütün işleri, bunlara harcadığı zamanı not etmeye çalışınız.

1.

- Öğretmenin sınıf içinde ve dışında bir günü boyunca yaptığı bütün işlerin bir listesini yapınız. Listeye yazdığınız işlerden her biri için harcanan zamanı da tahmin etmeye çalışınız. Bu, size okuldaki bir günde öğretmenin yaptığı işlerin çeşitleri ve bunların günlük işler arasındaki ağırlığı hakkında bilgi sağlayacaktır. Topladığınız bu bilgiler, öğretmenliğe ve diğer görevlere harcanan zaman konusunda size bir fikir verecektir.
- Elde ettiğiniz sonuçları dosyanıza not ediniz. Günün sonunda, bu notları izlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçiriniz.
- İzlediğiniz öğretmene, bugünün onun okulda geçirdiği günleri temsil eden iyi bir örnek olup olmadığını sorunuz. Öğretmene ayrıca, okuldaki görevi ile ilgili olarak akşamları veya hafta sonlarında yaptığı başka işler bulunup bulunmadığını da sorunuz ve böyle işler varsa onları da not alınız.

Öğretmenlerin yaptıkları işlerden bazı örnekler: Öğrencilerin öğrenmelerini sağlamaya çalışma, öğrencilerle bireysel olarak veya küçük gruplar halinde görüşme, velilerle görüşme, öğretmen toplantıları, eğitici kulüp çalışmaları, araç gereç bulma ve bunları kontrol etme, özel araç gereç hazırlama, derse hazırlanma, okul yönetiminin verdiği görevleri yapma, öğrenci çalışmalarını değerlendirme.

2. Öğretmenin okulda geçen bir günlük çalışmaları hakkındaki düşüncelerinizi kısa kısa not ediniz. Bunlar, sizin görmeyi umduğunuz çalışmalara ne kadar benziyor?

3. Dönem içinde uygulama çalışmanızda şu konuları araştırınız ve not ediniz.

- Haftada bir nöbet
- Sınıf öğretmenliği ve rehberlik çalışmaları
- Eğitici kulüp çalışmaları
- Sağlık ve güvenlik önlemleri

4. Çözümünü bulamadığınız bir problem ile karşılaşmışsanız onu arkadaşlarınızla ve danışmanlarınızla tartışınız. Sonuçta ulaştığınız neticeleri kısaca not ediniz.

ETKİNLİK 3: ÖĞRENCİNİN OKULDAKİ BİR GÜNÜ

Özet. Bir öğrenci seçin ve gözlemleyin.

Sınıfın rehber öğretmenine ve ders öğretmenlerine danışarak okuldaki bir günlük çalışmalarını incelemek amacıyla bir öğrenci seçiniz. Çalışmalarına hiçbir müdahalede bulunmadan, bu öğrenciyi sınıfta bir gün boyunca gözleyiniz. Gözlemlerinizi sırasında dikkatinizi aşağıdaki konular üzerinde toplayınız.

1. Aynı gün içinde öğrencinin devam ettiği dersler nelerdir?
2. Her bir derste gerçekleştirilen başlıca etkinlikler nelerdir? Özellikle öğrencinin katıldığı etkinliklerin neler olduğunu, bunların sayısını ve çeşitlerini not almalısınız. Olanaklar ölçüsünde, öğrencinin bu etkinliklerden her birine harcadığı zamanı tahmin etmeye çalışmalısınız. Örneğin, öğrenci okuldaki bir günü içinde ne kadar zamanını oturup öğretmeni dinlemeye, öğretmenin ne yapmakta olduğuna bakmaya, öğretmenle etkileşimde bulunmaya, kendi başına veya diğer öğrencilerle çalışmaya, bunlardan daha başka bir iş yapmaya harcamaktadır?

Öğretme-öğrenme etkinliği örneklerinden bazıları şunlardır: Öğretmenin ders anlatması, soru-cevap, uygulama çalışması, gösteri (demonstrasyon), öğretme-öğrenme araç gereçlerinin kullanılması, öğrencilerin gruplar halinde çalışmaları, öğrencilerin bireysel olarak çalışması.

3. Günlük çalışmanızın sonunda, izlediğiniz öğrencinin okuldaki o günü ile ilgili izlenimlerini de öğrenmeye çalışınız.
4. Öğrencinin okuldaki bir günü ile ilgili izlenimlerinizi kısaca not ediniz. Bu notlarınızı, başka öğrencileri gözlemiş olan sınıf arkadaşlarınızın notları ile karşılaştırınız.
5. Dersinizi planlarken bu çalışmadan sağladığınız bilgilerden nasıl yararlanabilirsiniz? Öğrencilerin gereksinimlerini dikkate almaya çalışırken neleri unutmamanız gerekir? Bu ve benzeri konularda hatırlayabildiğiniz noktaları not alınız.

ETKİNLİK 4: BİR ÖĞRENCİNİN İNCELENMESİ

Özet. Bir öğrencinin incelenmesi.

Bu etkinliğin temel amacı, öğrencileri okulda gerçekleşecek öğrenmelere ilişkin yönleriyle tanıma konusunda öğretmen adaylarına yardımcı olmaktır. Çünkü onlardan, öğretmen olduklarında derslerini bu bilgiler ışığında planlayarak yürütmeleri istenecektir.

1. Öğretmene danışarak, incelemek üzere bir öğrenci seçiniz. Çalışmalarına hiçbir müdahalede bulunmadan, bu öğrenciyi okuldaki bir günü boyunca dersleri sırasında gözleyiniz. Aynı sınıfta daha sonra da çalışma yapar veya bu öğrenciyle başka okul çalışmalarında da karşılaşırsanız, gözlemlerinize bu çalışmalar sırasında da devam edebilirsiniz.

Gözlemlerinizi sırasında dikkatinizi, öğrencinin aşağıda verilen durumlarda gösterdiği davranışlar üzerinde toplayınız. Öğrencinin, bu durumlarda ne yapmakta olduğuna bakınız.

- Sözlü etkinlikler: Dinleme (konuşma, müzik, diğer sesler), konuşma, soru ve cevap
- Uygulama çalışmaları: Öğretmenin yaptığı gösteriler (demonstrasyonlar) ve öğrenci etkinlikleri
- Yazılı materyallerle çalışmalar: Okuma, yazma
- Görsel materyallerle çalışmalar: Öğretme-öğrenme araç ve gereçleri, sanat eserleri
- Sosyal etkileşim: Öğrenciler toplu haldeyken, gruplar halindeyken, bireysel olarak çalışırken
- Oyun

2. Öğrencinin okuldaki bir gününe ilişkin çalışmasını ve etkinliklerini not ediniz.
3. Sizin almış olduğunuz eğitim programındaki çocuk gelişimi çalışması ile öğrencilerle ilgili bu bilgiler nasıl bağlantılıdır?

Not: Bu etkinlik, Okul Deneyimi dersi boyunca birkaç kez tekrarlanmalıdır. Etkinliğin her tekrarında, öncekilerden farklı yaşta, farklı cinsiyette ve farklı yetenek düzeyinde bir öğrenci seçilmelidir.

ETKİNLİK 5: ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Özet. Kendi alanınızdan çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerini belirleme.

1. Olanak varsa aynı gün içinde, kendi alanınızdan birkaç öğretmenin dersini gözlemeye ve bu yolla, çeşitli öğretme-öğrenme etkinliklerim görmeye çalışınız.
2. Gözlediğiniz öğretme-öğrenme etkinliklerinin bir listesini yapınız. Bu amaçla, aşağıda verilen örneğe benzer bir formdan yararlanabilirsiniz. Derste bu etkinliklere ayrılan süreleri de gösteriniz. Etkinlikler sırasında öğretmen ve öğrencilerin neler yapmakta olduklarını belirtiniz. Sizin öğretme-öğrenme etkinliklerinizin analizi Etkinlik 2'den daha detaylı olmalıdır.

Öğretme-öğrenme etkinlikleri ile ilgili bazı örnekler: Öğretmenin açıklama yapması, öğretmenin soru sorması, ders kitaplarının kullanılması, öğretmenin bir görsel-ışitsel araç kullanması (hangi araç olduğu belirtilecek), öğretmenin bir gösteri (demonstrasyon) yapması, öğrencilerin gruplar halinde çalışmaları, öğrencilerin bireysel olarak çalışmaları, öğrencilerin yazılı bir metni okumaları, çalışma yaprakları üzerinde çalışılması, yazı yazılması, çizim yapılması. Ayrıca, öğrencilerin hiçbir öğretme-öğrenme etkinliğine katılmadan sınıfta geçirdikleri zaman ile sınıfta kontrolün sağlanması için harcanan zamanı da not ediniz.

Öğretme-öğrenme etkinliklerine ilişkin bir gözlem kaydı örneği:

Sınıf.....	Öğrenci sayısı.....	Konu.....
Saat 9.30	Öğretmen etkinliği Sınıfa soru sorar Türkiye'deki endüstri kuruluşlarını anlatır	Öğrenci etkinliği Soruları yanıtlar Dinler
9.35	Haritaları verir sınıfta dolaşır ve gruplarla konuşur	Gruba verilen haritayı kullanarak sorulara yanıt bulmaya çalışır

3. Her dersten sonra, gözlemlerinizi öğretmen ile gözden geçirin ve bu görüşme ile ilgili düşüncelerinizi not ediniz.
4. Derste her bir etkinlik türü için ne kadar zaman harcanmakta olduğunu, yüzdeler şeklinde ifade ediniz.
5. Bulgularınızı değerlendiriniz ve değerlendirme sonuçlarınızı not ediniz.
6. Elde ettiğiniz sonuçları, aynı etkinliği tamamlamış olan diğer arkadaşlarınızla tartışınız

Aşağıdaki noktalarla ilgili ortak görüşlerinizi not ediniz.

- Öğrencilerin gözlenen etkinliklerle ilgili tepkileri
  - Öğrencilerin ilgilerinin ve katılımlarının sürdürülebilmesi için etkinliklerin uzunluklarının ne kadar olması gerektiği
  - Etkinliklerin genellikle belli bir sıra ile yapılıp yapılmadığı
  - Farklı öğretmenlerin değişik yaklaşımlardan, değişik yöntemlerden yararlanıp yararlanmadıkları, zamanı farklı biçimlerde kullanıp kullanmadıkları
  - Öğretmenlerin, öğretmekte oldukları sınıf ne olursa olsun kendilerine özgü birer öğretim stillerinin olup olmadığı
7. Gözlemlerinizi, bunlar üzerindeki çalışmalarınız ve arkadaşlarınızla yaptığınız tartışmalardan, öğretim yöntemlerinin etkililiğine ilişkin olarak çıkardığınız sonuçları yazınız.
8. Daha sonra öğretmenliğini yapacağınız bir konu ile ilgili bir ders planı hazırlayınız. Bu planda, kendi alanınızla ilgili olabildiği kadar çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanmaya çalışınız. Bu yöntemlerle yapacağınız çalışmaları, hem konunun kendi yapısına uygun bir şekilde öğrenilmesini hem de ders süresince çeşitli etkinliklerden yararlanılmasını sağlayacak bir sıra ve düzene sokunuz.

ETKİNLİK 6: DERSLERİN GÖZLENMESİ

Özet. Gözlem formunun nasıl kullanılacağını öğreniniz. Bu amaçla aşağıdaki gözlem formu örneği üzerinde çalışabilirsiniz. Aşağıdaki noktaları göz önünde tutarak kendi alanınızda üç değişik dersi gözlemeye çalışınız. Bu derslerden her biri ile ilgili gözlemlerinizi seçtiğiniz gözlem formuna kaydediniz.

1. Okullardaki uygulama çalışmalarında size rehberlik eden fakülte öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerinin sizin öğretmenlik becerilerinizi gözlemekte kullanacakları gözlem formu üzerinde de çalışabilirsiniz.
2. Gözlem yapacağınız her dersten önce, sınıfın özellikleri, dersin amaçları ve ana hatları ile ilgili bilgi edinmek için öğretmenle bir görüşme yapınız. Öğretmenden, sınıfın kendine has özellikleri varsa, derste bazı özel öğretim tekniklerinden yararlanılacaksa bunları size anlatmasını isteyiniz.
3. Kendi alanınızla ilgili derslerden her birini başından sonuna kadar izleyiniz. Bunların her birinde ayrı bir öğretmeni gözleme olanağı bulabilirsiniz sizin için daha iyi olacağını unutmayınız. Her derste ki gözlemlerinizi ayrı bir forma kaydediniz.
4. Gözlem yaptığınız her dersten sonra, gözlemlerinizi gözlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçiriniz. Gözlemlerinizi ilgili sorular olursa cevaplayınız. Öğretmenden, dersi ile ilgili kendi değerlendirmesini öğrenmeye çalışınız.
5. Forma kaydettiğiniz gözlemlerinizi değerlendiriniz. Gözlem kayıtlarınızı değerlendirmede kullanırken karşılaştığınız güçlükler olursa bunları bir yere not ediniz. Gözlem formunun kullanılışım, okullardaki uygulama çalışmalarınızda size rehberlik yapmakta olan fakülte öğretim elemanı ile tartışınız.

Ders Gözlem Formu (gözlem sırasında dikkat edilecek noktalar)

Öğretmen adayı .....

Sınıf ..... **Tarih**.....

Ders.....

Öğretmen (ler) .....

Öğrenci sayısı .....

Dersi planlama: Öğretmen, dersini planlamak veya ona hazırlanmak için dersten önce neler yapmıştır?

Başlangıç: Derse nasıl başlamıştır?

Dersin amaçları: Size göre öğretmen bu derste, öğrencilerin neleri öğrenmesini sağlamaya çalışmaktadır?

Öğretme-öğrenme yaklaşımı: Öğretmen dersini nasıl organize etmekte ve dersi nasıl geliştirmektedir?

Öğretim yöntemleri: Derste öğrencilerin katıldıkları birbirinden farklı etkinlik tipleri nelerdir? Öğretmen, dersin her aşamasını nasıl bir düzenleme ile gerçekleştirmektedir?

İletişim: Öğretmenin sınıftaki ses tonuna dikkat ediniz; öğretmen yönerge veya açıklamaları sunarken ve soru sorarken ses tonundan nasıl yararlanmaktadır? Öğretmen, sınıftan kendisine ulaşan dönütleri nasıl kullanmaktadır?

Etkinlikler arasındaki geçişler: Öğretmen, derste bir etkinlikten diğerine geçişi nasıl sağlamaktadır?

Öğrencilerin yönetimi: Öğretmen, öğrencilerin davranışlarını nasıl yönetmektedir? Sınıfı nasıl güdülemektedir? Bireysel çalışmalar veya grup çalışmalarından nasıl yararlanmaktadır? Övgü ve yaptırımları nasıl kullanmaktadır? Öğretmen, potansiyel rahatsızlık kaynaklarıyla ilgili olarak ne yapmaktadır? Ses tonunu değiştirme, öğrenciye bakma, onun etrafında dolaşma, jest ve mimiklerle iletişimde bulunma gibi araçlardan nasıl yararlanmaktadır? Varsa disiplin problemleri, yaramaz ve ilgisiz öğrencilerin kesinti ve engellemelerine karşı nasıl önlem almaktadır?

Dersi bitirme: Öğretmen dersi nasıl bitirmektedir? Dersi toparlama, derste öğrenilenleri özetleme yapıyor mu? Derste olup bitenleri gözden geçiriyor, ileriye yönelik olarak bir şeylerden söz ediyor mu? Dersi bitirmesi ve sınıfı boşaltması ne kadar zaman alıyor?

Öğrenci çalışmalarını değerlendirme: Öğretmen, öğrencilerin çalışmalarını ve dersteki ilerlemelerini değerlendirmek için ne yapıyor?

Genel öneriler

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ETKİNLİK 7: DERSİN YÖNETİMİ VE SINIFIN KONTROLÜ

Özet. Sınıf yönetimi hakkında düşünmeye başlama.

Sınıfta olup bitenlerin kontrol altında tutulmasını ve öğrenciler için etkili bir öğretme-öğrenme ortamı oluşturulmasını sağlayan becerileri öğrenmeye çalışınız. Sınıftaki öğretme-öğrenme sürecinin etkili ve verimli bir biçimde işletilmesini sağlayan bu becerilerin öğretmenlik rolünün özünü oluşturduğunu unutmayınız.

Bir dersin tümünü izleyerek, sınıf yönetimine ve sınıftaki öğretme-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözleyiniz. Bu gözlemlerde, aşağıdaki örneğe benzer bir formdan yararlanabilirsiniz. Gözlem yapacağınız dersten önce öğretmenle bir görüşme yapmayı unutmayınız. Bu görüşme sırasında öğretmene, kullanacağınız gözlem formunu gösterebilir ve gözlem sırasında neleri görmeye çalışacağınızı anlatabilirsiniz.

Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü ile ilgili gözlemlerde dikkat edilecek noktalar:

Dersin başlangıcında: Öğrencilerin sınıfa girişlerinde kontrol nasıl sağlanıyor? Derse başlamadan önce sınıftaki öğrencilerin yerlerine yerleşmeleri ve dikkatlerini konu üzerine toplamaları için neler yapılıyor? Derse açık ve net bir şekilde başlanması nasıl sağlanıyor? Başka şeylerle ilgilenen ve sınıfa geç giren öğrencilere zaman kaybetmeden müdahale etme amacıyla neler yapılıyor?

Gözlem formunun bu kısmında, Bloom'un okulda öğrenme modelinde, "öğretim hizmetinin niteliği" içindeki temel öğelerden biri olan "öğrenciye, neleri öğreneceğini ve bunun için ne yapması gerektiğini anlatan işaret ve açıklamaların sunulması" ile ilgili önlemlere de yer verilebilir. (Bakınız, B.S.Bloom, *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1995, sayfa: 129-164) D.Ali Özçelik, *Eğitim Programları ve Öğretim*, ÖSYM Eğitim Yayınları 8, Ankara 1989, sayfa: 165-172)

Ders sırasında: Öğrencilere nasıl hitap ediliyor? (Adları kullanılarak mı?) Yönergelerin açık ve anlaşılır olması nasıl sağlanıyor? Öğrencilerle konuşurken nasıl davranılıyor? (Yüzlerine bakılıyor mu?) Sınıfın tümü nasıl görüş alanı içinde tutuluyor; sınıfın her köşesinde olup bitenden nasıl haberdar olunuyor?

Stratejiler: Yüzünü sınıfa dönük tutma, hareketli olma ve sınıf içinde dolaşma ve benzeri önlemler nasıl kullanılıyor? Etkinlikler arasındaki **geçişler** nasıl sağlanıyor? Sınıftaki bütün öğrencilerin derse katılımını sağlamak için sorulardan nasıl yararlanılıyor? Övgü ve cesaretlendirmeler nasıl kullanılıyor?

Gözlem formunun son iki kısmının uygun yerlerinde, Bloom' un okulda öğrenme modelinde, "öğretim hizmetinin niteliği" içindeki temel öğelerden, "öğrencinin öğretme-öğrenme sürecine aktif katılımının kolaylaştırılması ve özendirilmesi", "öğrencinin süreçteki öğrenmelerinin pekiştirilmesi, öğrencilerin öğrenme eksiklerinin belirlenerek zamanında giderilmesi" ile ilgili önlemlere de yer verilebilir. (Bakınız B.S. Bloom' un yukarıda verilen eseri s: 129-164: D.Ali Özçelik' in yukarıda verilen eseri s: 173-201).

Ders sonunda: Öğrencilerin toparlanması ve sınıftan çıkarılmasında sessizlik ve düzen nasıl sağlanıyor? Bir sonraki ders öğretmenine sınıf nasıl hazırlanıyor?

ETKİNLİK 8: SORU SORMAYI GÖZLEMLEME

Özet. Öğretmenin on dakika veya daha uzun bir süreyle soru-cevap tekniğinden yararlanacağı bir ders seçiniz. Aşağıdaki önerilerden yararlanarak öğretmenin soru sormadaki becerisini gözlemek ve gerekli notları almak için hazırlıklarınızı yapınız.

1. Dersten önce, sınıftaki öğrencilerin oturma düzenini gösteren bir plan hazırlayınız. Ders başlarken, öğrencilerin aynı düzende oturup oturmadıklarını kontrol etmeyi unutmayınız. Öğretmenin öğrencilere sorduğu soruları bir listeye yazınız. Bu liste ve plandan yararlanarak sorulan her sorunun kaçınıcı soru olduğunu, hangi öğrenciye yöneltilen sorudan sonra sorulduğunu ve sorulma amacını belirleyiniz.
2. Öğretmenin soruları hangi öğrencilerin cevapladığını oturma planı üzerinde işaretleyiniz. Derste, sınıftaki öğrencilerin tümüne soru sorulmuş olup olmadığını, sınıftaki erkeklere ve kızlara yaklaşık olarak aynı sayıda soru sorulmuş olup olmadığını, sınıfın değişik yerlerinde oturmakta olan öğrencilere yaklaşık aynı sayıda soru sorulmuş olup olmadığını inceleyiniz.
3. Aşağıdakilere ilişkin gözlemlerinizi not ediniz.
  - Öğrencilere, sorunun cevabını düşünmeleri için zaman verilmesi
  - Soruların öğrencilere yöneltilmesi ve öğrencilerin isimleriyle çağrılmaları
  - Öğrenciler soruyu beklenen şekilde cevaplayamadığında, sorunun farklı bir ifadeyle sorulması veya cevabı bulduracak ipuçları verilmesi
  - Övgü ve cesaretlendirmelerden yararlanılması
  - Cevapların tümüyle reddedilmesinden kaçınılması
  - Öğrencilerin dildeki gelişme düzeylerine uygun bir anlatımdan yararlanılması
  - Öğrencilerin cevaplamaya katılımını sağlamak ve onları cesaretlendirmek için göz temasından, jest ve mimiklerden yararlanılması
4. Dersten sonra, gözlemlerinizi öğretmenle birlikte gözden geçiriniz.
5. Soru sorma ile ilgili notlarınızı bir yere yazınız.
6. Yukarıdaki noktaları göz önünde tutarak, gözlem yapmakta olduğunuz sınıftaki çalışmaların bir bölümü ile ilgili bir soru-cevapla öğretim planı hazırlayınız.

ETKİNLİK 9: OKULDA ARAÇ-GEREÇ VE YAZILI KAYNAKLAR

Özet. Okulda, ne gibi araç gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenmeye çalışınız.

1. Okulda bulunan **öğretme-öğrenme araç gereçlerini ve yazılı kaynakları** öğreniniz. Araç gereç ve kaynaklarla ilgili bu bilgilere, okulda çalıştığınız süre içinde ve özellikle öğretmenlik yapmaya başladığınızda elde ettiğiniz yeni bilgileri de eklemelisiniz.
2. Gözlem yaptığınız sınıflardaki kitaplıkları, öğrenci etkinliklerini gösteren panoları, sınıfların fiziksel yapılarını inceleyin. Öğrenmeyi olumlu etkileyen **sınıf ortamı** nasıl olmalıdır?
3. Okulda öğrencilerin uymaları gereken **kuralları** öğreniniz. Öğretmen adayı olarak bu kuralların uygulanması konusunda sizden nelerin beklenmekte olduğunu öğretmenlerle görüşünüz. Öğrenciler nasıl ödüllendirilmekte ve onlara gerektiğinde ne gibi cezalar uygulanmaktadır? Bu konulara ilişkin olarak elde ettiğiniz bilgileri kısa notlar halinde yazarak dosyanıza koyunuz.

Okulda ve okul içindeki çeşitli bölümlerde bulunan öğretme-öğrenme araç gereçlerini ve yazılı

kaynakları belirlemek için kullanabileceğiniz formlarla ilgili bir örnek verilmiştir.

Araç gereçler ve yazılı kaynaklar ile ilgili olarak toplanması gereken bilgiler:

Kitaplar

- Sınıftaki değişik derslerde ve sizin alanınızda kullanılan ders kitaplarının adları
- Yukarıda sözü edilen ders kitapları ile ilgili sizin değerlendirmeleriniz
- Öğretmenin kullanımına verilmiş olan başvurma kitapları
- Okul kitaplığında bulunan, alanınızda sınıfın düzeyine uygun kaynak kitaplar
- Öğrenciler tarafından kullanılmakta olan başka kitaplar
- Öğretmen tarafından hazırlanmış olan çalışma yaprakları ve diğer kaynaklar

Materyal üretimi

Öğrencilerin kendi materyallerini hazırlamada yararlanabilecekleri araç gereç ve olanakları

- Neler var, bunlar nerede duruyor; bunları kimler kullanıyor, siz bunları görebilir misiniz?
- Bilgisayar ve kelime işlem (elektronik dizgi) olanakları neler?
- Fotokopi makinesi ve diğer kopya alma araçlarından neler var?

Görsel araç ve gereçler

- Tepegöz, saydamlar (asetat), saydam üzerine yazı yazmak için özel kalemler
- Video göstericisi, video filmleri (kaset)

Öğrencilerin sınıfta kullanabilecekleri bilgisayarlar ve bilgisayar yazılımları Diğer malzemeler

- Haritalar, fen deney araç gereçleri, modeller, şemalar, slaytlar vb. neler var?
- Bunları kim kullanıyor?
- Bunlar nerede saklanıyor?
- Siz bunları nasıl kullanabilirsiniz?

ETKİNLİK 10: OKUL MÜDÜRÜ VE OKUL KURALLARI

Özet. Uygulama okulundaki diğer öğretmen adaylarıyla bir araya gelerek Okul Müdüründen, okulun tümünü ilgilendiren sorunlar konusunda bilgi alabilirsiniz. (Okul müdürü, bu konuda size yardımcı olmak üzere başka bir kişiyi de görevlendirebilir.)

1. Uygulama okulundaki diğer öğretmen adayları ile ilişki kurarak Okul Müdüründen bir randevu alınız. Müdürdan, okuldaki öğretmen adaylarıyla bir toplantı düzenlenmesi, toplantıda okulun genel sorunları hakkında bilgi verilmesi ve soruların cevaplanması konusunda yardımlarını rica ediniz.
2. Uygulama Okulu Müdürüyle yapılacak toplantıda sorabileceğiniz sorulardan bazıları şunlar olabilir:
  - Müdürün, okuldaki çalışmalarla ilgili başlıca amaçları nelerdir?
  - Müdür, okuldaki öğretmenlerden neler beklemektedir?
  - Müdürün, yeni öğretmenlerin okula ve görevlerine uyum sağlamalarındaki rolü nedir?
  - Okul müdürüne göre, başarılı öğretmenlerin özellikleri nelerdir?

- Müdürün, Öğrenci ve öğretmenlerde görmek istediği davranışlar nelerdir?
  - Okul yönetiminin yapısı nasıldır?
3. Sizler, birkaç haftadır uygulama okulundasınız. Okuldaki yaşantılarınız ve yukarıdaki önerilerden yararlanarak, sizin ve arkadaşlarınızın Okul Müdürüyle yapılacak bir toplantıda tartışılmasını isteyebileceğiniz soruların neler olduğunu düşününüz; düşündüklerinizi bir yere yazınız. Gerekli görürseniz yazdığınız soruları değişikliğe uğratabilir; bunlara yenilerini ekleyebilirsiniz. Bu şekildeki bir çalışmayla, üzerinde tartışmak istediğiniz sorular konusunda arkadaşlarınızla görüş birliğine ulaşmaya çalışınız. Bu soruların bir kopyasını, toplantıdan önce okul müdürüne veriniz.
  4. Uygulama Okulu Müdürü konuşurken onun söyledikleriyle ilgili notlar alınız. Daha sonra bu notlarınızı gözden geçiriniz ve göreve yeni başladığınızda sizin için önemli olabilecek noktaları belirlemeye çalışınız. Sizden nelerin beklenebileceği, okula katkıda bulunmak için neler yapabileceğiniz, Okul Müdürünün öğretmenlerde görmek istediği özelliklere sahip olup olmadığınız gibi konularda açıklığa varmaya çalışınız.

ETKİNLİK 11: OKUL VE TOPLUM

Özet. Okulun bulunduğu toplumdaki yeri hakkında bilgi toplama.

Bu etkinlik sırasında toplayacağınız bilgiler size hem öğretimi anlatacak hem de yararlı bazı ders materyalleri sağlayacaktır. Okul tek başına var olamaz; kendisini de içine alan daha geniş toplumun bir parçasıdır. Etkinlik 12'de müdürün okulu nasıl bir örgüt (organizasyon) olarak gördüğünü anlamış olmalısınız. Bu etkinlik sizi, okul örgütüne daha geniş bir çerçeveden bakmaya yöneltmektedir.

1. Aşağıdaki sorular sizi bir inceleme veya araştırma yapmaya sevk etmelidir. Bu soruları çeşitli insanlarla konuşarak, kendi gözlem ve incelemelerinizden yararlanarak cevaplayabileceksiniz.
  - Okulun içinde bulunduğu ve hizmet sunduğu semti fiziksel, sosyal ve kültürel yönleriyle nasıl tanımlarsınız?
  - Veliler okulu düzenli olarak ziyaret ediyor ve okuldaki çalışmalara herhangi bir yönden katılıyorlar mı?
  - Okulu başka kimler ziyaret ediyor?
  - Yakın çevredeki doktorlar, meclis üyeleri, polisler, diğer ülkelerden gelmiş ziyaretçiler, özel becerileri veya ilgileri olan kişiler arasında okula gelerek öğrencilerle konuşmaya istekli olanlar var mı?
  - Müzeler, sergiler, süpermarketler, farklı el sanatlarının icra edildiği yerler gibi, sınıfın düzenli bir gezi programı ile ziyaret edebileceği yerler var mı?
  - Fen bilgisi veya sosyal bilgiler derslerindeki çevre incelemeleri kapsamına alınması yararlı olabilecek yerler var mı?
2. Çalıştığınız okulun ve onun içinde yer aldığı yerel toplumun bir profilini çıkarabilmek için yukarıdaki noktalar ve benzeri ile ilgili olarak topladığınız bilgileri yazılı olarak bir yere not etmiş olmalısınız.

ETKİNLİK 12: MİKRO ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

Özet. Her öğretmen adayından, bir konu veya davranışı fakülteadaki sınıf arkadaşlarından oluşan bir gruba, beş dakikalık bir süre içinde öğretmesi istenecektir. Öğretim, videoya kaydedilecektir. Gruptaki öğretmen adayları, öğretim yapan arkadaşlarının yaptıklarını, bu amaçla hazırlanmış bir form üzerinde değerlendireceklerdir. Video kayıtları bütün gruba gösterilecek ve öğretmenlik yapan adayların durumları birlikte değerlendirilecektir.

Mikro öğretim teknikleri ile yapılacak ilk çalışmalarda açıklama yapma becerisinin geliştirilmesi beklenir. Çünkü bu, öğretmenlikte sıkça yararlanılan bir beceridir. Bu nedenle aşağıda, mikro öğretim teknikleri ile açıklama yapma becerisinin geliştirilmesi üzerinde durulmaktadır. Diğer öğretmenlik becerilerinin geliştirilmesi ile ilgili mikro öğretim çalışmalarının da buna benzer bir şekilde düzenlenebileceği açıktır.

Bir iletişim becerisi olan açıklama yapma, bilgi aktarma ve anlayış kazandırmada etkili bir araçtır. Ancak, istenen sonuçları verebilecek bir açıklama için çok iyi bir hazırlık yapılmış olması gerekir.

A. Mikro öğretimden önce yapılacak işler

1. Yapacağınız açıklama ile ilgili hazırlıklar: iyi bildiğiniz ve açıklayabileceğinizi düşündüğünüz bir konu seçiniz. Bu amaçla, sizin alanınızdan bir konuyu, çalışmalarınızdan edindiğiniz bir deneyimi, ilginizi çeken bir şeyi seçmiş olabilirsiniz. Açıklamanızı öğretmen adayı arkadaşlarınıza yaparsanız, onların bilmedikleri ve ilgilerini çekecek bir konu seçmeniz iyi olur.
2. Seçtiğiniz konuda bildiklerinizi gözden geçirin. Bu konuda gerçekten çok şey biliyor musunuz? Bildiklerinizi, yeni ve ilgi çekici bilgilerle zenginleştirmeye çalışınız.
3. Beş dakikadan daha uzun olmayacak bir açıklama hazırlayınız. Üzerinde duracağınız düşüncelerin bir listesini yapınız. Bu düşüncelerden her biri üzerinde iyice düşününüz. Sorutabilecek sorular üzerinde durunuz. Açıklamanızın her bölümünü nasıl sunacağınızı, hangi sözcükleri kullanacağınızı, hangi öğretme-öğrenme araç gereçlerinden yararlanacağınızı kararlaştırınız. Açıklamanın her bölümü ile diğerleri arasında nasıl bir ilişki kuracağınızı belirleyiniz. Açıklamanızın bir özetini yapınız.
4. Başlangıcın çok önemli olduğunu, sınıfı öğrenmeye güdülediğini ve öğrenmeye uygun bir ortam hazırladığını unutmayınız.
5. Kullanacağınız yazılı kaynakları ve tepegöz saydamları gibi öğretme-öğrenme araç gereçlerini hazırlayınız.
6. Öğretme sırasında yararlanabileceğiniz kısa notlar hazırlamayı unutmayınız. Ancak, açıklama yaparken sakın bu notları okuma yoluna gitmeyiniz.
7. Açıklamanızı sunarken, dili kullanma, ses tonu değişiklikleri, jest ve mimiklerden yararlanma, hareketleriniz ve görünümünüz, grupla ilişkileriniz ile ilgili olarak neler yapacağınızı iyice düşününüz.
8. Açıklama (sunuş) üzerinde yeterince alıştırma, yani prova yapınız.
9. Zamanlamanın iyi olup olmadığını kontrol ediniz.
10. Gereksinme duyabileceğiniz her şeyin hazır, istediğiniz yerlerde, uygun bir sırada olmasını sağlayınız.
11. Hazırlıklarınızı, aşağıda bir örneği verilen formdan yararlanarak kontrol ediniz.

B. Grup

Diğer öğretmen adaylarının yapacakları açıklamalar ile ilgili hazırlıklar:

12. Altı ila on kişilik gruplar oluşturunuz.
13. Her grupta yapılacak çekimleri, bu çekimlerin her birinde açıklamayı yapacak, video kamerasını kullanacak, zamanı tutacak kişileri belirleyiniz. Gruptaki her çekimde bu rolleri üstlenen kişilerin değişmesi gerektiğini unutmayınız.
14. Her gruptaki video çekimlerinde, yukarıdaki üç rolü üstlenenlerin dışında kalanların dinleyici grubunu oluşturmaları ve açıklama hakkında notlar almaları için gerekli hazırlıkları yapınız.

C. Mikro öğretim sırasında yapılacak işler

15. Sıradaki ilk kişinin açıklamasını yapması ve çalışmanın video kaydının yapılması.
16. Çalışma ve kayıt sırasında, zamanı tutan üyenin, dört dakika dolduğunda masaya vurarak bir dakikalık zaman kaldığını haber vermesi; beş dakika dolduğunda masaya iki kere vurması. Zamanı ayarlama, çok önemli bir öğretmenlik becerisidir. Onun için, beş dakika dolduğunda açıklama yapan kişi, açıklamasını bitirememiş olsa bile durmalıdır. Hiçbir öğretmen adayının açıklamasına, beş dakika dolduktan sonra da devam etmesine izin verilmemelidir.
17. Dinleyici rolünde olanların, notlarına bakarak gözlem formunu doldurmaları. Açıklama yapan öğretmen adayı da, kendi açıklaması ile ilgili izlenimlerine dayanarak bir form doldurmalıdır.
18. Sıradaki ikinci kişinin açıklamasına ve bu çalışmanın video kaydına geçilmesi; gruptaki bütün adayların açıklamaları ve bunlarla ilgili kayıt, değerlendirme gibi işlemlerinin aynı şekilde tamamlanması.
19. Okul Deneyimi dersini yürüten fakülte öğretim elemanının, beş dakikalık kayıtları öğretmen adaylarına birer birer izletmesi. Her kaydın izlenmesinden sonra öğretim elemanının, tartışma ve değerlendirme çalışmalarını başlatması ve ilk sözü açıklamayı yapan öğretmen adayına vermesi. Tartışma ve değerlendirme sırasında öğretmen adayı, kendi açıklaması ile ilgili görüş ve önerileri dikkatle not almalıdır. Sonra da kendi açıklamasının, bunları özetleyen bir değerlendirmesini yapmalıdır.
20. Bütün öğretmen adaylarının açıklamaları bu şekilde gözden geçirildikten sonra fakülte öğretim elemanının, üzerinde durulmuş olan noktaları özetlemesi ve daha sonra yapılacak olan mikro öğretim çalışmasını tanıtmaları.
21. Öğretmen adaylarının, tamamladıkları çalışmadaki deneyimlerinden yararlanarak, aynı amaçla yararlanabilecekleri beş dakikalık yeni bir mikro öğretim hazırlığı daha yapmaları.
22. Mikro öğretim çalışmasının, yeni hazırlıkların görülmesi için bir-iki hafta içinde tekrarlanması; öğretmen adaylarının üzerinde çalışılmakta olan becerilerin en son şekliyle ortaya koymaya çalışmaları.

MİKRO ÖĞRETİMİLE İLGİLİ DEĞERLENDİRME FORMU

Ders	Evet	Kısmen	Hayır
Dersin başlangıcı ilgi çekici mi?	☐	☐	☐
Üzerinde durulan düşüncelerin neler olduğu açık mı?	☐	☐	☐
Üzerinde durulan düşüncelerin sırası açık mı?	☐	☐	☐
Dinleyenlere not alınma imkanı verildi mi?	☐	☐	☐
Sorulardan yararlanıldı mı?	☐	☐	☐
Görsel araç gereçlerden yararlanıldı mı?	☐	☐	☐
İlgi çekici örnekler verildi mi?	☐	☐	☐
Özetleme yapıldı mı?	☐	☐	☐
Zaman iyi ayarlandı mı?	☐	☐	☐
Sunuşta	İyi	Tatmin edici	Dikkat gerekli
Sesin şiddeti, derecesi, değişimi, konuşma hızı.....	☐	☐	☐
Duraklamalardan yararlanma	☐	☐	☐
Kullanılan dil, dilde akıcılık	☐	☐	☐
Dinleyicilerle göz teması.....	☐	☐	☐
Jest ve mimikler	☐	☐	☐
Yüz ifadesi	☐	☐	☐
Görsel araç gereçler	☐	☐	☐
Heyecan-coşku	☐	☐	☐

ETKİNLİK 13: OKUL DENEYİMİ ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet. Okul çalışmalarınızı değerlendirin.

1. Öğretmenlik dosyanızı baştan sona dikkatle inceleyiniz. Dosyanızın düzenli, her etkinliğe ilişkin notlarınızın tamam ve yerinde olmasını sağlayınız.
2. Dersle ilgili notlarınız ve değerlendirmelerinizin dosyanızda tam olarak yer almış olmasını sağlayınız.
3. Dönem boyunca göstermiş olduğunuz gelişmeyi ve yapmış olduğunuz çalışmaları, birlikte çalıştığınız fakülte öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri ile gözden geçiriniz.
4. Kendi değerlendirmeleriniz ile fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve varsa sınıf arkadaşınızın değerlendirmelerini yazılı olarak özetleyiniz ve bu özeti dosyanıza koyunuz. Özellikle güçlü ve zayıf yönlerinizi not etmeyi unutmayınız.

EK-1:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
201... - 201... ÖĞRETİM YILI .....YARIYILI
OKUL DENEYİMİ ÇALIŞMA PLÂNI

HAFTA	SEMİNER	ETKİNLİKLER	SON TESLİM TARİHİ
1. Hafta	Genel bilgiler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Dönem Plânı Öğretmenin okuldaki bir günü	
2. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Öğrencinin okuldaki bir günü Bir öğrencinin incelenmesi	
3. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Öğretim yöntemleri Derslerin gözlenmesi	
4. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Farklı bir branş için ders gözlemi Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü	
5. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Soru sormayı gözlemeleme Okulda araç-gereç ve yazılı kaynaklar	
6. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Okul yöneticisi ve okul kuralları Okul ve toplum	
7. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması	Mikro öğretim teknikleri Okul Deneyimi çalışmalarının değerlendirilmesi	

EK-2:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

OKUL DENEYİMİ DERSİ ÜNİVERSİTE DEĞERLENDİRME FORMU

Öğretmen Adayı :
Programı ve Öğretim Türü :
Numarası :
Uygulama Okulu :
Tarih :

Yapılacak Çalışma	Tarihi	Yapılan Çalışmalarda Görülen Eksiklikler	Puan
1. Dönem Planı Yapma			
2. Öğretmenin Okulda Bir Günü			
3. Öğrencinin Okulda Bir Günü			
4. Bir Öğrencinin İncelenmesi			
5. Öğretim Yöntemleri			
6. Derslerin Gözlenmesi			
7. Farklı Bir Branş İçin Ders Gözlemi			
8. Dersin Yönetimi ve Sınıfın Kontrolü			
9. Soru Sormayı Gözlemleme			
10. Okulda Araç-Gereç Ve Yazılı Kaynaklar			
11. Okul Yöneticisi Ve Okul Kuralları			
12. Okul ve Toplum			
13. Mikro Öğretim Teknikleri			
14. Okul Deneyimi I Çalışmalarının Değerlendirilmesi		TOPLAM PUAN	

NOT: Form uygulama öğretim elemanı tarafından her öğrenci için bir tane doldurulacaktır. Form her hafta yapılan çalışmadan sonra işlenecektir. Öğretmen adayına eksiklikleri bildirilerek, kendini geliştirmesine yardım edilecektir. Her etkinlik 100 puan üzerinden değerlendirilecektir. Puanlar toplamı 13 haftaya bölünerek, öğrencinin uygulama notu hesaplanacaktır.

Uygulama Öğretim Elemanı
Adı Soyadı
İmzası

EK-3:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

**201... - 201... ÖĞRETİM YILI .....YARIYILI OKUL DENEYİMİ DERSİ
GÜNLÜK DEVAM ÇİZELGESİ**

ÖĞRETMEN ADAYININ ADI SOYADI		:				
NUMARASI		:				
PROGRAMI ve ÖĞRETİM TÜRÜ		:				
UYGULAMA OKULU		:				
GÖZLEMLER						
Tarih		Gözlenen Sınıf/Saat	İşlenen Konu	Ders Kitabı	Öğretmenin Adı Soyadı	Öğretmenin İmzası
<u>1. Saat</u>						
<u>2. Saat</u>						
<u>3. Saat</u>						
<u>4. Saat</u>						

Okul Müdürü
Adı Soyadı/İmzası
Mühür

EK-4:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

**201... - 201... ÖĞRETİM YILI .....YARIYILI OKUL DENEYİMİ DERSİ
DEĞERLENDİRME FORMU**

ÖĞRETMEN ADAYININ ADI SOYADI	:						
NUMARASI	:						
PROGRAMI ve ÖĞRETİM TÜRÜ	:						
UYGULAMA OKULU	:						
UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI	:						
		ARA DEĞERLENDİRME			YARIYIL SONU DEĞERLENDİRMESİ		
		U.Ö	U.O.M	U.Ö.E	U.Ö	U.O.M	U.Ö.E
1. Öğretmen adayının derslere devamı ve ilgisi (30 PUAN)							
2. Öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine uygun tutum ve davranışları (40 PUAN)							
3. Öğretmen adayının fakülte ve uygulama okulundaki görevliler ve öğrencilerle olan iletişimi (30 PUAN)							
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI TOPLAMI							
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI							
AÇIKLAMALAR:							

Uygulama Öğretmeni
Adı Soyadı
İmza

Uygulama Okul Müdürü
Adı Soyadı
İmza ve Mühür

Uygulama Öğretim Elemanı
Adı Soyadı
İmza

U.Ö.E : Uygulama Öğretim Elemanı
U.Ö : Uygulama Öğretmeni
U.O.M : Uygulama Okul Müdürü

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ

Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adayının kazanmış olduğu bilgi ve becerilerini bir okul ortamında deneyip geliştirebilmesi ve mesleğinin gerektirdiği özellikleri kazanabilmesi için planlanan bir derstir. Öğrenciler, bu derste dönem sonunda toplanmak üzere birer uygulama dosyası hazırlayacaktır.

Öğretmenlik Uygulaması Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler:

- Çalışma Plânı (**Ek-5**),
- Ders Gözlem Formu (Öğretmen adayının kendisinin, gözlem yaptığı derslerde dolduracağı form) (**Ek-9**),
- Öğretmen adayının anlatacağı derslerle ilgili (ayrıntılı hazırlık ve dersin işlenişi) uygulama öğretmeni/uygulama öğretim elemanı tarafından doldurulacak olan değerlendirme formu (**Ek-6**),
- Öğretmen adayı kendisi ders vermiyorsa, ders veren bir başka aday ile ilgili tuttuğu ders gözlem formu (**Ek-9**),
- Ders Devam Çizelgesi (**Ek-7**),
- Ünitelendirilmiş yıllık plan, günlük plan ve ders planı (**Ek-10**),
- Zümre toplantısı karar örnekleri,
- Yoklama defteri, sınıf defteri, nöbet defteri, öğrenci geç kâğıdı, not defteri, kayıt defteri, A-B demirbaş ve yoğaltım defterleri gibi okulun işleyişini kayıt altına alan evrakın birer sayfa fotokopileri
- Özlük haklarıyla ilgili belge ve doküman örnekler (Göreve başlama yazısı, izin, sağlık raporu vb.),
- Öğretmen adayının verdiği derslerin günlük planları,
- Ara sınav / Yılsonu Sınav Değerlendirme Çizelgesi (**Ek-8**),

Fakültedeki iki saatlik teorik derslerin işlenişi;

- Uygulama okulunda yapılanların öğretim elemanlarının gözetiminde tartışılması ve öğretmen adaylarının uygulama okulunda izlenmesi,
- Ders plânlarının gözden geçirilmesi ve imzalanması,
- Öğretim elemanlarının uygulama okulu öğretmenlerinden uygulama öğrencileri hakkında aldıkları bilgilerin sınıf ortamında tartışılması şeklinde olmalıdır.

Amaç

Öğretmenlik uygulaması dersi tamamlandığında öğretmen adayları aşağıdaki nitelikleri kazanmış olmalıdır:

1. Uygulama okulunda değişik sınıflarda öğretmenlik yaparak öğretmenlik mesleğinin yeterliklerini geliştirebilme,
2. Kendi alanının ders programını anlayabilme, ders kitaplarını değerlendirebilmeli, ölçme ve değerlendirme yapabilme,
3. Öğretmenlik uygulaması sırasında kazanmış olduğu deneyimleri arkadaşları ve uygulama öğretim elemanı ile paylaşarak kendisini bu yönde geliştirebilme.

Kapsam

Teorik kısmı Fakültede, 6 saatlik uygulama kısmı uygulama okulunda olmak üzere toplam 8 saat 5 kredilik bir derstir.

Öğretmen adayından bir öğretmene verilen haftalık ders saatinin en az üç saatinde sınıflara girerek ders yapması, kalan üç saatinde ise okulda kalarak aşağıda belirtilen çalışmalarını yapması ve bu çalışmalarını hazırladığı dosyaya koyması istenir. Aday öğretmenin okulda yapması istenen çalışmalar şunlardır:

1. Özellikle o gün öğreteceği konu ile ilgili son hazırlıkları yapmak,
2. Tepegöz, fotokopi, çalışma yaprakları ve diğer görsel araçlar gibi ders araçlarını hazırlamak,
3. Verdiği dersle ilgili olarak uygulama öğretmeni ile görüşmek,

Kısaca aday öğretmen okulda gününü gözden geçirir, değerlendirir ve plânlamalar yapar.

Zamanı kalırsa uygulama öğretmenin vereceği diğer dersleri izler.

Aday öğretmenin okulda geçireceği bu zamanı nasıl kullanacağı kuşkusuz onun okuldaki uygulama programına bağlı olacaktır.

Uygulama öğretim elemanı öğretmen adayı ile teorik dersinde okullarda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri tartışır ve değerlendirmeler yapar, bazen de okullara giderek öğretmen adayını izler ve öğretmen adayının gelişmesine katkı sağlayacak yapıcı önerilerde bulunur.

Bu süreçte, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni öğretmen adayına yardım ve destek sağlar ve öğretmen adayı ile yakın işbirliği yapar. Uygulama öğretmeni, öğretmen adayının dersini belli programa göre birçok kez baştan sona gözlemler.

Öğretmen adayı uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı ile yaptığı görüşmelerde üzerinde durulan noktaları, bunlarla ilgili önerileri dikkatle not alır, bu öneriler üzerinde düşünür ve çalışmalarını bunları dikkate alarak sürdürür.

İşleyiş

1. Eğitim Fakültelerinin öğretmenlik uygulaması dersi kapsamındaki öğretmen adayları, lisans ve tezsiz yüksek lisans öğretmen yetiştirme programlarında altı saat, sınıf içi öğretmenlik uygulaması yapmak üzere seçilmiş okullara gider. Ayrıca öğretmenlik uygulamasını değerlendirmek amacıyla öğretim elemanı ile sık sık görüşmeler yapar.
2. Fakülte uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörünce belirlenen öğretmen adaylarının sayısı, adları ile uygulamadan sorumlu öğretim elemanları ve seçilmiş uygulama okullarının adlarını liste halinde milli eğitim müdürlüklerine bildirir.
3. Milli eğitim müdürlükleri de onayladıkları listeleri, ilgili uygulama okullarına ve fakülte uygulama koordinatörüne gönderir.
4. Fakülte uygulama koordinatörü, milli eğitim müdürlüklerince onaylanan öğretmen adaylarının sayısı, adları ile uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının adlarını seçilmiş uygulama okullarına yazılı olarak bildirir.
5. Fakülte ya da bölüm uygulama koordinatörü, seçilen ve milli eğitim müdürlüğünce onaylanan okullara giderek okul koordinatörü ile birlikte uygulama öğretmenlerini belirler.
6. Uygulama okulu koordinatörü, fakülte uygulama koordinatörünün gönderdiği öğretmen adaylarının ve uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının listesini ilgili alan uygulama öğretmenlerine dağıtır ve onlarla birlikte öğretmenlik uygulaması programını ve takvimini hazırlar. Uygulama sürecinde öğretmen adaylarının izleyecekleri okul içi etkinlikleri uygulama öğretmeni ile birlikte düzenler.
7. Uygulama öğretmeni, öğretmen adayları ve uygulama öğretim elemanları ile birlikte

uygulama sürecinde izleyecekleri etkinliklerin, gözlemlerin ve değerlendirmelerin haftalara göre dağılımını gösteren bir uygulama çizelgesi hazırlar.

8. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı izlediği derslerle ilgili gözlemlerini dersten sonra öğretmen adayı ile gözden geçirir, yapıcı bir eleştiri ile tartışarak öğretmen adayına zayıf yönlerini anlaması ve kendisini geliştirmesi için dönüt verir.
9. Öğretmen adayı uygulama çizelgesinde belirtilen tüm etkinlikleri yerine getirir. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanından aldığı dönütler doğrultusunda kendini geliştirir.
10. Etkinliklerin gerçekleştirilmesinde öğretmen adayı bir başka öğretmen adayı ile yardımlaşabilir ve birlikte çalışabilir. Bu durumda sorumlulukların da eşit olarak paylaşılması gerekir.
11. Uygulama öğretim elemanı, öğretmen adayı ile birlikte her hafta okulda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri gözden geçirir. Böylece öğretmen adayının uygulamalarda saptadığı ya da karşılaştığı sorunlar üzerinde daha kapsamlı tartışmalar yapılır.
12. Uygulamalar sonunda öğretmen adayı devam çizelgesi, öğretmen adayı için gözlem formu, ders plânı örneği **eklerde** verilmiştir.

Uygulama Deneyimlerinin Kaydedilmesi ve Dosyalanması

Öğretmenlik uygulaması ile ilgili dosya tutulması çok önemlidir. Bu dosya, içindeki yaprakların kolayca ekleme ve çıkarma yapılmasına uygun olmalıdır.

1. Dosyanın başına tüm dönem içinde yapılacak etkinliklerin zaman çizelgesi ve öğretmen adayının çalıştığı sınıfların bir listesi konmalıdır.
2. Öğretmen adayı öğrettiği derslerin plânlarını ve o derslerle ilgili notlarını ayrı bölümler halinde sırayla dosyaya yerleştirmelidir.
3. Öğretmen adayı her dersinden sonra kendi dersini değerlendirerek yazmalıdır.
4. Derslerde çözülen problemler, verilen örnekler, sorular uygulanan öğrenci çalışma yaprakları, yapılan sınavlar ve değerlendirmeleri dosyada bulunmalıdır.
5. Dosyada ayrıca uygulama okulunun yönetim ve akademik yapısı ile ilgili bilgiler, uygulama öğretmenlerinin listesi, okulda uyulması gereken kurallar, yönerge ve yönetmelikler yer almaktadır.
6. Öğretmen adayı öğretmenlik uygulaması ve teorik (seminer) dersi boyunca mesleki açıdan kazandığı deneyimleri yazarak bu dosyanın ayrı bölümünde tutmalıdır.

Öğretmen adayının birlikte çalıştığı uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı adayın dosyasını dönem içinde belli zamanlarda incelemek isteyebilir. Öğretmen adayı uygulama okulunda bulunduğu zamanlarda dosyasını yanında bulundurmalı ve sürekli güncelleştirmeli. O güne kadar yapılan her dersle ilgili etkinlikler, değerlendirmeler ve ders notları tamamlanmış olarak dosyada bulundurulmalıdır.

Değerlendirme

Fakültenin belirlediği esaslara göre, uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni, öğretmen adayının başarısını ortaklaşa değerlendirir. Öğretmenlik uygulaması değerlendirme formu (Ek-8) öğretmen adayının öğretmenlik becerilerindeki gelişmelerini özetlemeye elverişli bir yapıdadır. Bu nedenle gözlem sırasında doldurulan formların bir kopyası öğretmen adayına verildiğinden, öğretmen adayı gelecekteki çalışmalarını bu formda belirtilen görüşlerden yararlanarak zayıf yönlerini öğretmenlik uygulaması bitmeden önce düzeltebilir ve öğretmenliğe daha nitelikli olarak başlama olanağı bulabilir.

1. Öğretmenlik uygulaması sırasında öğretmen adayının düzenlediği Dosya, adayın öğretmenlik uygulaması ve seminer dersinde gösterdiği gelişmelerin ve yaptığı etkinliklerin değerlendirilmesinde en önemli ölçüttür.

2. Gözlem yapan uygulama đretmeni yada uygulama đretim elemanı doldurduğu Ders Gözlem Formunu đretmen adayına dersin bitiminde gösterir, đretmen adayının güçlü ve zayıf yönlerini belirleyen, sözlü ya da yazılı yapıcı dönütler verir.
3. Öğretmen adayının, öğretmenlik uygulamasında gösterdiği gelişmeler ve eriştiği đretmen düzeyi ders gözlem formları esas alınarak izlenir. Bu ders gözlem formlarına dayalı olarak đretmen adayının uygulama başarı notu đretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu doldurularak belirlenir. Bu form, uygulama đretim elemanı ve uygulama đretmeni tarafından doldurulur, ancak đretmen adayının başarı notu uygulama đretim elemanınca verilir.

EK-5:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ ÇALIŞMA PLÂNI

HAFTA	ETKİNLİKLER	SON TESLİM TARİHİ
1. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme	
2. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme	
3. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme	
4. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme	
5. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme	
6. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme	
7. Hafta	Ders Planı Hazırlama Ders İşleme Yapılan çalışmaların değerlendirilmesi	

EK-6:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERS GÖZLEM FORMU

Adı Soyadı : Programı ve Öğretim Türü :
Numarası : Gözlenen Sınıf ve Öğrenci :
Sayısı :
Uygulama : Gözlenen Ders ve Konu :
Okulu :
Gözlemci : Gözlem Tarihi :

No	KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİ	Toplam Puan	Verilen Puan
1	KONU ALANI BİLGİSİ Temel kavramları bilme, konuyla ilişkilendirme, konuyla ilgili şekil ve grafikleri kullanma, konuyu diğer alanlarla ilişkilendirme.	8	
2	ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ Özel öğretim yöntemlerini bilme, eğitim teknolojisinden yararlanma, öğrenci sorularına cevaplar verme, öğrenme ortamının güvenliğini sağlama.	10	
3	PLANLAMA Ders planını hazırlama, amaçları ve hedefleri belirtme, uygun yöntem ve teknik seçimi, uygun materyal seçme, uygun değerlendirme belirleme.	13	
4	ÖĞRETİM SÜRECİ Yöntem ve teknikleri, zamanı verimli kullanma, bireysel farklılıkları dikkate alma, öğrenci katılımını sağlama, materyal kullanma, dönüt verme ve değerlendirme.	18	
5	SINIF YÖNETİMİ Derse uygun giriş yapma, dikkat çekme, demokratik ortam sağlama, güdüleme, pekiştireç kullanma, konuyu toparlama, ders sonrası etkinlikler belirleme, öğrencilerin sınıfı düzgün boşaltmalarını sağlama	20	
6	İLETİŞİM Öğrencilerle etkili iletişim kurma, anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verme, konuya uygun sorular sorma, ses tonunu etkili kullanma, öğrencileri ilgiyle dinleme, beden dilini etkili kullanma.	15	
7	DEĞERLENDİRME ve KAYIT TUTMA Uygun değerlendirme materyali hazırlama, öğrenciler dönüt verme, öğrencilerin ürünlerini notlandırma, değerlendirme kayıtlarını tutma.	8	
8	DİĞER MESLEKİ YETERLİLİKLER Meslekle ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkında olma, mesleki önerilere açık olma, okul etkinliklerine katılma, davranışlarıyla örnek olma.	8	
	ÖĞRETMEN ADAYININ TOPLAM PUANI ve NOTU	100	
(Bu formu doldurduktan sonra, öğretmen adayının nitelikli yetişmesi ve beklentilerinin sınanması amacıyla, sonuçları adayla paylaşınız.) Aday hakkında eklemek istediğiniz görüşler varsa belirtiniz (Formun arkasını da Kullanabilirsiniz):			

EK-7:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

**201... - 201... ÖĞRETİM YILI .....YARIYILI ÖĞRETMENLİK
UYGULAMASI DERSİ GÜNLÜK DEVAM ÇİZELGESİ**

ÖĞRETMEN ADAYININ ADI SOYADI		:				
NUMARASI		:				
PROGRAMI ve ÖĞRETİM TÜRÜ		:				
UYGULAMA OKULU		:				
GÖZLEMLER						
Tarih	Gözlenen Sınıf/Saat	İşlenen Konu	Ders Kitabı	Öğretmenin Adı Soyadı	Öğretmenin İmzası	
1. Saat						
2. Saat						
3. Saat						
4. Saat						
5. Saat						
6. Saat						

Okul Müdürü
Adı Soyadı/İmzası
Mühür

EK-8:

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

**201... - 201... ÖĞRETİM YILI .....YARIYIL ÖĞRETMENLİK
UYGULAMASI DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU**

ÖĞRETMEN ADAYININ ADI SOYADI	:					
NUMARASI	:					
PROGRAMI ve ÖĞRETİM TÜRÜ	:					
UYGULAMA OKULU	:					
UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI	:					
	ARA DEĞERLENDİRME			YARIYIL SONU DEĞERLENDİRMESİ		
	U.Ö	U.O.M	U.Ö.E	U.Ö	U.O.M	U.Ö.E
1. Öğretmen adayının derslere devamı ve ilgisi (20 PUAN)						
2. Öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine uygun tutum ve davranışları (20 PUAN)						
3. Öğretmen adayının fakülte ve uygulama okulundaki görevliler ve öğrencilerle olan iletişimi (20 PUAN)						
4. Öğretmen adayının derse hazırlık notları ve ders plânları (40 PUAN)						
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI TOPLAMI						
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI						
AÇIKLAMALAR:						

Uygulama Öğretmeni
Adı Soyadı
İmza

Uygulama Okul Müdürü
Adı Soyadı
İmza ve Mühür

Uygulama Öğretim Elemanı
Adı Soyadı
İmza

U.Ö.E : Uygulama Öğretim Elemanı
U.Ö : Uygulama Öğretmeni
U.O.M : Uygulama Okul Müdürü

EK-9:

DERS GÖZLEM FORMU (gözlem sırasında dikkat edilecek noktalar)

Öğretmen Adayının Adı Soyadı: .....

Sınıf .....

Tarih .....

Ders .....

Öğretmen (ler) .....

Öğrenci Sayısı .....

Dersi planlama: Öğretmen, dersini planlamak veya ona hazırlanmak için dersten önce neler yapmıştır?

Başlangıç: Dersi nasıl başlatmıştır?

Dersin amaçları: Size göre öğretmen bu derste, öğrencilerin neleri öğrenmesini sağlamaya çalışmaktadır?

Öğretme-öğrenme yaklaşımı: Öğretmen dersini nasıl organize etmekte ve dersi nasıl geliştirmektedir?

Öğretim yöntemleri: Derste öğrencilerin katıldıkları birbirinden farklı etkinlik tipleri nelerdir? Öğretmen, dersin her aşamasını nasıl bir düzenleme ile gerçekleştirmektedir?

İletişim: Öğretmenin sınıftaki ses tonuna dikkat ediniz; öğretmen yönerge veya açıklamaları sunarken ve soru sorarken ses tonundan nasıl yararlanmaktadır? Öğretmen, sınıftan kendisine ulaşan dönütleri nasıl kullanmaktadır?

Etkinlikler arasındaki geçişler: Öğretmen, derste bir etkinlikten diğerine geçişi nasıl sağlamaktadır?

Öğrencilerin yönetimi: Öğretmen, öğrencilerin davranışlarını nasıl yönetmektedir? Sınıfı nasıl güdülemektedir? Bireysel çalışmalar veya grup çalışmalarından nasıl yararlanmaktadır? Övgü ve yaptırımları nasıl kullanmaktadır? Öğretmen, potansiyel rahatsızlık kaynaklarıyla ilgili olarak ne yapmaktadır? Ses tonunu değiştirme, öğrenciye bakma, onun etrafında dolaşma, jest ve mimiklerle iletişimde bulunma gibi araçlardan nasıl yararlanmaktadır?

Dersi bitirme: Öğretmen dersi nasıl bitirmektedir? Dersi toparlama, derste öğrenilenleri özetleme yapıyor mu? Derste olup bitenleri gözden geçiriyor, ileriye yönelik olarak bir şeylerden söz ediyor mu? Dersi bitirmesi ve sınıfı boşaltması ne kadar zaman alıyor?

Öğrenci çalışmalarını değerlendirme: Öğretmen, öğrencilerin çalışmalarını ve dersteki ilerlemelerini değerlendirmek için ne yapıyor?

Yukarıda belirtilmeyen başka düşünceler (varsa)

EK-10:

DERS PLÂNI

Dersin Adı		Tarih	...../...../.....
Sınıfı			
Ünitenin Adı			
Konu			
Önerilen Süre	..... Dakika		

Kazanımlar			
Ünite Kavramları ve Sembolleri			
Öğrenme-Öğretme Yöntem ve Teknikleri			
Kullanılan Eğitim Teknolojileri Araç ve Gereçler			
Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri	Sözel-Dilsel		
	Doğacı		
	Sosyal		
	Mantıksal-Matematiksel		
	İçsel		
	Görsel		
	Müziksel-Ritmik		
Bedensel-Kinestetik			
Özet			

Ölçme ve Değerlendirme	Bireysel etkinlikler	
	Grup etkinlikleri	
	Öğrenme hızı düşük ve yüksek öğrenciler için etkinlikler	
Dersin diğer derslerle ilişkisi		

Planın uygulanmasına ilişkin açıklamalar	
--	--

Uygundur
Okul Müdürü

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

201... - 201... ÖĞRETİM YILI .....YARIYIL .....
DERSİ DÖNEM DEVAM ÇİZELGESİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Okul Numarası:

Uygulama Okulunun Adı:

Uygulama Yaptığı Sınıf/Şube:

Danışman Öğretim Elemanı:

Haftalar	Tarih	İşlenen Konu	Uygulama Rehber Öğretmeninin Adı-Soyadı	Uygulama Rehber Öğretmeninin İmzası	Öğrencinin İmzası
1	.././2019				
2	.././2019				
3	.././2019				
4	.././2019				
5	.././2019				
6	.././2019				
7	.././2019				
8	.././2019				
9	.././2019				
10	.././2019				
11	.././2019				
12	.././2019				
13	.././2019				
14	.././2019				

Yukarıda bilgileri yazılı aday öğretmen, ... hafta ..... Saat uygulama derslerine katılmıştır.

İmza
Okul Müdürünün Adı Soyadı